

MAGYAR LAJOK

Taxa postalá pláttitá
aprobáril Dir. Gen.

ROMANIA

Ngs. Ramaszetter Róbert urn.
Disztér 1-2. B1

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 178 (1620) szám * Szerda, 1937 szeptember 8

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Szovjet-Oroszország meg akarja torpedózni a földközi- tengeri értekezletet

A Szovjetunió Olaszországot igyekszik felelőssé tenni
a közép-tengeri események miatt

A népuralmi és parancsuralmi államok közötti ellentétek
kilátástalanná teszik a földközi-tengeri értekezlet eredményét

Varsóból jelentik: A küszöbönálló földközi-tengeri értekezlettel kapcsolatban lengyel körökben csodálkozással vették tudomásul.

az európai nagyhatalmak közül egyedül Lengyelországot nem hívták meg az értekezletre. Rámutatnak e körökben arra, hogy a szovjet sem fekete-tengeri hatalom és helyesebb lett volna, ha valamennyi tengerparttal rendelkező európai ország meghívást kapott volna.

Eredetileg csak hat ország meghívásáról volt szó, most már tizenkettőre emelkedett a meghívottak száma.

Előreláthatólag lesznek más országok is, amelyek tiltakozni fognak a meghívások ellen.

A párizsi lengyel követ hétfőn már megjelent ez ügyben Delbos külügyminiszternél.

Németország hangsúlyozza, hogy szoros együttműködésben jár el Olaszországgal

Berlini jelentés szerint a német külügyi hivatalhoz közelálló körökben kijelentették, hogy a földközi-tengeri értekezletre szóló meghívás még nem érkezett meg a külügyi hivatalhoz, de kétségtelen, hogy ha meg is érkezik, a német kormány nem adhat azonnal választ. A birodalmi kormány vezetői ugyanis ezidő szerint Nürnbergben tartózkodnak a nemzeti szociálista párt nagygyűlésén. Hozzáteszik, hogy

Németország ebben a kérdésben is szoros együttműködésben jár el Olaszországgal.

Megjegyzik, hogy ez az értekezlet egyébként teljesen felesleges lenne, ha Anglia és Franciaország már a Leipzig bombázása idején figyelembe vette volna a német részről előterjesztett javaslatokat.

Párizsból jelentik: Itteni politikai körökben nem sok reményt fűznek a földközi-tengeri értekezlet eredményéhez, mert attól tartanak, hogy a népuralmi és parancsuralmi államok ellentétei, — amelyek megbontották a berlini tárgyalások bizottság munkáját, — a mos-

tani értekezleten is éreztetni fogják káros hatásukat.

AZ ANGOL KORMÁNY JAVASLATAI

Mint Londonból jelentik, angol részről Eden külügyminiszter személyesen vesz részt az értekezleten.

A Press Association szerint az angol kormány a földközi-tengeri értekezleten a következő javaslatokat fogja előterjeszteni:

1. Lajstromozzák a Földközi-tengeren lévő buvárnaszádokat.

2. Egyezzenek meg a résztvevő államok abban, hogy meghatározott útvonalakat jelölnek ki buvárnaszádjaik számára s ezek az útak eltérnek a kereskedelmi hajók útirányától.

3. A résztvevő országok kötelezik magukat, hogy kölcsönösen megvédik egymás hajóit.

A félhivatalos Times ezenkívül egy másik angol javaslatról is tud, mely állítólag arra irányul, hogy az értekezleten résztvevő hatalmak ne csak a tengerelattjárók hajózási tilalmát dolgozzák ki, hanem mérlegeljék a légi haderő veszélyeit is.

Szovjetkísérlet a földközi-tengeri értekezlet megtorpedozására

Rómából jelentik: A külügyminisztérium hivatalosan jelenti, hogy a szovjetunió római ügyvivője jegyzéket juttatott el Ciano külügyminiszterhez s abban utalva a torpedótámadásokra, melyek két szovjethajót a Földközi-tenger keleti részén értek.

a történetekért a felelősséget Olaszországra hárítja s az okozott kár megtérítését és a tettesek megbüntetését

A jegyzékre az olasz külügyminiszter azt válaszolta, hogy

az olasz kormány mind a felelősséget, mind a szovjet ezzel kapcsolatos kérését visszautasítja.

Rómából jelentik: Illetékes olasz körök kijelentik, hogy a szovjet lépése úgy tekinthető, mint kísérlet a tervezett földközi-tengeri értekezlet megtorpedozására.

A baloldaliság fonákja

(S. I.) — A nemzetközi politika szótára új, felettébb érdekes fogalommal gyarapodott. Az amerikai elnök, Rooseveltt emlegette, hogy vannak nemgazdag országok, amiből nyilvánvalóan következik, hogy gazdagok is vannak. Az új ebben az, hogy az államokat eddig a nemzetközi életben csak politikai fogalmak szerint osztályozták. Voltak nagyhatalmak, egyszerűen csak hatalmak és voltak olyan állami alakulatok, melyek csak féligmeddig élvezték a nemzeti szuverénitás előnyeit. A diplomáciai életben az egyes államok nagyköveteit küldték, kik magát az államfőt képviselik a másik államfő mellett, vagy csak egyszerűen követeket, kiknek a rangja azért kisebb, mert csupán a kormányaik nevében beszélhetnek. A nemzetközi politikában azonban eddig sohasem volt szó szegény és gazdag államokról, aminthogy a liberális közéleti felfogás az egyszerű polgárt sem nézi a gazdasági sulya szerint, hanem csupán az egyenlő, formai jogok szempontjából.

Ez így nagyon szépen és megnyugtatóan hangzik. A mindennapi élet sivár területén azonban a jogok még távolról sem jelentik azt, hogy azok érvényesülnek is. A legszebb és legteljesebb politikai egyenlőség sem jelenti azt, hogy a gazdasági életben az erősebb tiszteletben tartja a gyengébbnek jogát a boldoguláshoz, az érvényesüléshez, a társadalmi teljességhez.

Amikor ezt a furcsa jelenséget a hétköznapi életben észrevették az emberek, új szemzőgből kezdték nézni az élet viszonyait. A tisztán politikai és jogi felfogás helyett szociálisan, társadalmilag kezdték gondolkodni. Rájöttek arra, hogy a legszebb politikai jog sem ér semmit, ha a társadalomban nincsen szociális egyensúly, az embereknek a szívében pedig szociális lelkiismeret. Arra is rájöttek, hogy ezen a bajon pusztán politikai eszközökkel akkor sem lehet segíteni, ha ezeket a fegyvereket forradalmak lángjánál tüzesítik meg. Amíg a politikai, a hatalmi felfogás helyébe nem lép az emberi együttélés kérdéseinek szociális, erkölcsi átértékelése és lemerése, nem változhat meg a társadalmak legfőbb tényezője: az ember. Amíg pedig az nem teszi meg hosszú fejlődésének ezt az újabb lépését, nem változhatik és nem nemesedhetik meg a mai liberálista társadalom sem.

Amikor most az amerikai elnök a politikai fórumon megpendítette a gazdag és nemgazdag államok közti különbséget, tulajdonképpen nem tett egyebet, minthogy a mindennapi társas életnek ezeket a tapasztalatait átvitte az államok és az országok társadalmába.

Nyilvánvaló, hogy ilyen társadalom is van. Nyilvánvaló pedig az is, hogy ennek a magasabb társadalomnak, mely a föld kerekességét betölti, nemcsak politikai és jogi kérdései vannak, hanem szociálisak is. A különbségek és bajok tehát ebben az állami társadalomban nemcsak politikai ellentétekből születnek meg, hanem főként a szociális egyenlőtlenségekből. Való igaz, hogy vannak gazdag, sőt dussgazdag országok és vannak szegények, sőt koldusszegények és ezen mit sem változtat, hogy a nemzetek szövetségének közgyűlésében minden államnak egyformán van meg a szavazata. Mindinkább kiderül

hogyan a világpolitika vajdó kérdései szociális kérdések és éppen ezért csak a szociális, a gazdasági kiegyenlítés eszközeivel oldhatók meg.

Ha azonban mindez valóban így van, akkor egyszerre csak szemünkbe szökik a politikai életnek egyik sajtósági tünete, amellyel érdemes foglalkozni.

Minden népek soraiban vannak jobboldaliak és vannak baloldaliak és ma már mindenki tudja, hogy ez alatt mit kell érteni.

De vajon helyesen tudja-e?

Ahol ma a világon politikai viaskodás, vagy éppen háború folyik, mindenütt a gazdag államok állanak szemben a szegényekkel. Sanghai előtt a szegény, túlnépes, minden nyersanyagban szűkölködő Japán nem a kínaiakkal harcol, hanem a kínai piacért, a kínai vámokért méri össze erejét — a dúsgazdag Angliával és Amerikával. Ugyanez a helyzet a spanyol polgárháború körül. A gazdag angol és nem kevésbé gazdag francia azért állanak a baloldalon, mert a másik oldaltól féltik gazdasági erőforrásait és megfordítva.

Ezt a nagy viaskodást, mit az ideológiai összecsapásának szoktak nevezni, mindenütt a világon lázas figyelemmel kísérik és nincs falu, melyben a szembenálló táborok szerint ne vitatkoznának egymással emberek.

Ezekben a vitákban és sajtóbeli állásfoglalásokban különös és érthetetlen jelenséggel találkozunk. Mindenütt azt látjuk, hogy a baloldaliak a demokratákon kezdve a bolsevistákig, mindenütt a világon a gazdag, a jólakott, a hatalmas államok pártján állanak.

Ebből pedig csak kettő következhetik. Vagy az, hogy ezek a baloldaliak tulajdonképpen a jobboldaliak, vagy pedig, hogy a demokrácia mai felfogása körül van valami baj. Hiszen másképpen nem volna lehetséges, hogy az államok társadalmában a gazdag, a hatalmas országok demokráciáknak számíthassanak, annak ellenére, hogy sokszorta több embert tartanak könnyörtelen gazdasági rabságban, mint amennyinek a jólét és a politikai jogok sugárzását biztosítják.

Ujabb rendelet az idegen állampolgárok tartózkodási engedélyének meghosszabbításáról

Bucurestiből jelentik: A külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyének felülvizsgálását a következő általános rendelkezések alapján intézik:

Jövő év december 31-ig érvényes meghosszabbításban részesülnek: 1. Az összes alkalmazottak, akik nyilvántartott munkaadójuk alkalmazásában vannak és 1920 január elseje előtt már az országban tartózkodtak. 2. A szövőiparban alkalmazott technikusok és mesterek, ha 1924 január 1 előtt már az ország területén tartózkodtak. Kivételes rendelkezés értelmében ugyancsak 1938 december 31-ig tartózkodhatnak az országban, 1. azon idegen állampolgárok, akik 1914 előtt már állandóan az országban laktak, akik bejegyzett céggel rendelkeznek és ipart vagy kereskedelmet folytatnak, 2. akik

1930 január 1-ig román állampolgárnóval házasságot kötöttek és gyermekeik vannak, 3. mindazok, akik román származású nővel kötöttek házasságot, 4. akik a román hadseregben tényleges szolgálatot teljesítettek, vagy a román hadsereg kötelékében résztvettek a háborúban, 5. a Nansen-utlevéllel rendelkező menekültek, a politikai menekültek és katona-szökevények, ha helyzetüket igazolni tudják, 6. azon idegen alattvalók, akik külföldi tőkével bíró társaságoknál ügyvezető-igazgató, vagy administrateur delegé minőségben működnek, de csak egyik a kettő közül.

Azon idegen alattvalók, akiknek utlevél nélküli tartózkodási engedélyük van, ha valamely ipart űznek, kötelesek igazolni szakmai képzésüket, ha nem foglalkoznak iparral, a belügyminisztérium intézkedése alapján meghosszabbítják tartózkodási engedélyüket.

Mindazon idegen állampolgárok, akiknek tartózkodásuk meghosszabbítására vonatkozó kérését elutasítják, a végleges határozat meghozatalától számított 2 hónapon belül kötelesek elhagyni az ország területét.

A belügyminisztérium az idegen állampolgárok ellenőrzéséről rendeletet adott ki, amelyet elküldött az ország valamennyi munkafelügyelőségéhez. Az ország összes munkafelügyelői megkapták a rendeletet, amelynek értelmében az idegen állampolgárokat felülvizsgáló bizottságok a közeli napokban megkezdik munkájukat. Az ittélő idegen állampolgárok saját érdekükben a következő iratokat nyújtják be kérvény kíséretében a munkaügyi felügyelőséghez: Akár szakmunkás, akár főnök az illető, a szakmai képzését igazoló okiratot, bizonyítványt, vagy más hivatalos irást, abból az országból, amelyben képzését, vagy diplomáját szerezte, ezenkívül az állampolgársága szerint illetékes ország hatóságától egy erkölcsi bizonyítványt, amelyről hiteles román fordítás készítenendő, végül a helybeli rendőrségtől egy erkölcsi bizonyítványt. Mindazok tehát, akik tartózkodási engedélyük meghosszabbítását kérik, ezeket az iratokat a legsürgősebben nyújtják be a munkaügyi felügyelőséghez, ahol az ellenőrzéssel megbízott bizottság dönt kérelmük felett.

Aktatáskák

Iskolatáskák

prima bőrből olcsón

VULKANNÁL

Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 1.

Szemben a WAGONS-LITS-vel.

A másik fiú

Írta: Pados Pál

Sietve öltözött, hat órákor volt a találkozó és már csak öt perce volt. De még a tükröbe nézett és jóleső nyugodtsággal gondolta:

— Szép vagyok...

Egészen közel hajolt az üveghez, nézte az arcát és vékony, halványvívű száját.

— Egy kis ruzs kellene. — ez jutott eszébe, — de nincs... Persze, Kálmán soha nem szeretett... De Laci más... Egészen más... Kálmán, — a lány bosszúsán legyintett, — ostobaság, hogy megint eszembe jutott... Végeztünk... kész...

— Kezit csókolom, — mondta hangosan és gyorsan, csak úgy könnyedén csókolta meg az édesanyja haját.

Az asszony felnézett:

— Ne maradj soká...

— Jó, — mondta, — kilencre itthon lesznek...

— Kálmánnal mész...?

— Igen, — felelte az ajtóból, de nagyon halkán, mert szégyelte magát egy kicsit, hogy hazudik, de ahogy becsukta az ajtót, már nem is gondolt az egészre, csak ment le a lépcsőn, sietve, kettészével ugorva át a lépcsőfokokat.

Laci már várta. Ahogy odaért és kezét nyújtotta a fúnak, önkéntelenül is az jutott eszébe, mennyivel csinosabb, jobban öltözött, mint Kálmán...

— Elkéstem, — csicseregte a lány, — ne haragudják, de úgy siettem... A mama nem is akart elengedni... Hazudtam is neki...

A fiú kezét csókolta és mosolyogva mondta: — Nem baj, kedves Klári, az a fontos, hogy itt van. De azért siessünk, a híradót már úgyszem fogjuk látni... Látja, mondtam én magának, hogy menjünk a nyolcas előadásra.

— Ó, — mondta a lány, — az már nagyon későn lenne... Nekem haza kell mennem kilencre...

— No, majd beszélünk azzal a mamával... — mondta a fiú és feleletet sem várva, belekarolt a lányba, — nos menjünk...

Klári először tiltakozni akart, mégis a második találkozásnál már ilyen bizalmasan... de aztán hagyta...

Amíg mentek, Laci beszélt, százféle apró semmiséget, Klári nem is tudta, hogy mit, nem figyelt a szavak értelmére, csak hallgatta a fiú hangját, amely jóleső zsongással vette lassan körül. Megint Kálmán jutott az eszébe. Ó, az mindig hallgatott... Vagy, ha beszélt is, mindig olyan komoly, keserű dolgokról... De leginkább csak szólanul mentek egymással... mintha ellenségek lettek volna.

A moziban már sötét volt, Klári előre félt, hogy kellemetlen lesz majd a széksorok között átbujniok, de milderre sor sem került, mert egészen hátul ültek, páholyban.

— Gazdag lehet, — jöttek a gondolatok a lány felé, — nagyon gazdag... Kálmán, ha néha el is vitt valahová, mindig csak olcsó jegyet vett. Kálmán, eh már megint ő jutott az eszembe... Nem is akarok rágondolni... Vége... Legfőbb ideje volt... Csak úgy cél, értelem nélkül jóba lenni kész örültség. Állástalan tanár... — a lány elmosolyodott kicsit gyönyösen, kicsit szánakozón, nem is értem, hogy lehettem olyan ostoba...

— Min mosolyog, — hajolt oda a fiú.

— Csak eszembejutott valami, — sugta vissza halkán Klári.

Egyszerre úgy érezte a lány, a fiú arca odahajol a hajához, érezte nyakán a forró, perzselő lehetet, egyszerre megrémült és ijedten mondta:

— Ne... ne...

A fiú elmosolyodott, kicsit bosszúsán:

— Ne féljen...

Hallgattak.

Klári agyában kavargottak a gondolatok. Nézte a fehér, fénylő vásznat, de nem tudta követni a jeleneteket, az összefüggést, minden valami különös ködbe olvadt össze előtte.

Meg akart csókolni... És én nem hagytam... Kár volt... Ez már így szokás... Mondták a lányok... Laci is... De Kálmán, ő nem akart soha... soha... Csak a kezemet csókolta meg... Amikor találkoztunk vagy búcsúnál... Ez lett volna az első csók... Az igazi... És ilyen ostoba voltam...

Út, bódult, remegő szédülettel.

Aztán kigyulladtak a lámpák, vége volt az előadásnak és ők kinn voltak az utcán.

— Hová megyünk most, — kérdezte a fiú.

— Hová, — Klári elcsodálkozott, — haza.

— Ilyen korán, — a fiú hangja kegyetlen volt, bosszús. Én még ilyenkor szoktam csak igazán jól érezni magamat... De ha nem jön... — magában arra gondolt, hogy a másodszori találkozásakor nem kell erőltetni a dolgot, majd csak lesz valahogy, — hát akkor hazakísérem...

Megindultak.

— De ígérje meg, — folytatta a fiú, — hogy legközelebb tovább marad...

A katalán kormány újabb tárgyalásokat kezdett Franco tábornok megbizottaival

Mosmár a valenciai kormány is hozzájárulna ahhoz, hogy nemzetközi döntőbírótság rendezze a spanyolországi belpolitikai kérdést

A nemzetiek újabb hadisikere az asturiai arcvonalon

Salamancából jelentik: A nemzetiek az asturiai arcvonalon bevonultak Llanes kikötőbe. Llanes harmincezer lakosú és a város villamos művei negyven asturiai helységet látnak el villanyvilágítással. Az asturiai bányászoknak ez volt a főhadiszállása. Repülőtere egyike a legjobbaknak egész Spanyolországban. A kikötőt a navarrai önkéntes dandár harc nélkül foglalta el.

A nemzetiek közeledtére a vörösek kiűritették a várost, csak a hidakat robbantották fel s az utakat rongálták meg.

Maga a város azonban sértetlenül került a nemzetiek kezébe.

A llanesi tuszokat a vörösek magukkal hurcolták.

Londonból jelentik: A nemzetiek egyik cirkálója Cartagena magasságában feltartóztatta és Palma di Mallorcába kísérte a „Burlington” nevű angol gőzöst, mely 7700 tonna kőolajjal utban volt Spanyolország felé.

A hajót a valenciai kormány bérelte ki kőolajszállításra.

A nemzeti hatóságok a hajó szállítmányát elkobozták.

Az angol kormány megbízta hendavei nagykövétét, hogy tiltakozzék a Franco-kormánytól az angol hajó lefoglalásáért.

St. Jean de Luzból jelentik: A katalán Companys-kormány megbizottai most újra megkezdtek tárgyalásokat Franco tábornok megbizottaival. A tárgyalások tudvalevően már hetek előtt megindultak, de egy időben félbeszakadtak, mert a francia kormány a nemzeti kiküldötteket Dél-Franciaországból Észak-Franciaországba telepítette át.

Most ezt az intézkedést a francia kor-

mány megszüntette, s a tárgyalások újból megindulhattak.

Nemzeti spanyol részről Los Andes gróf vezeti a tanácskozásokat.

ALFONZ VOLT KIRÁLY ÉS ZAMORA VOLT KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK EGYÜTTES FÁRADÓZÁSA A SPANYOL ALKOTMÁNYOS KIRÁLYSÁG VISSZAÁLLÍTÁSÁÉRT.

Párizsból jelentik: A „Jour” megerősíti azokat a híreket, hogy tárgyalások vannak későbbben a spanyol polgárháború befejezése érdekében. A lap úgy tudja, hogy most már a valenciai kormány is hozzájárulna

ahhoz, hogy nemzetközi döntőbírótság rendezze a spanyolországi belpolitikai kérdéseket.

A köztársasági spanyol kormány vezetői állítólag már ahhoz is hozzájárulnának, hogy Spanyolország ismét alkotmányos monarchia legyen. Hír szerint Zamora volt köztársasági elnök már megállapodott Alfonz exkirállyal, hogy találkozik vele Rómában és megbeszéli vele az alkotmányos monarchia visszaállításának lehetőségét.

A szovjet jegyzéke felfordította a nemzetközi helyzetet

Olaszország és Szovjet-Oroszország között diplomáciai szakítás áll elő. — Németország is szakít

(Tudósításunk folytatása az első oldalról).

Párizsból jelentik: A szovjet hétfői jegyzéke, amelyben Olaszországot vádolja meg a két szovjethajó megtámadásával, világszerte óriási feltűnést keltett. Párizsban ezek után kétségesnek tartják, hogy a földközi-tengeri értekezlet egyáltalában összeül-e. A sajtó attól tart, hogy a szovjet-jegyzék igen súlyos következményeket vonhat maga után.

A „Matin” római jelentése szerint számolni kell azzal, hogy Róma és Szovjet-Orosz-

ország között megszakadnak a diplomáciai kapcsolatok. A „Journal” szerint nem valószínű, hogy ezek után Róma hajlandó lesz leülni Moszkvával a zöldasztal mellé.

Olasz hivatalos körök nem titkolják, hogy Olaszország magatartását esetleg Németország, Bulgária és Albánia is követni fogja, de azzal mindenesetre számolni lehet, hogy a diplomáciai viszonyt Németország is megszakítja a szovjettel.

SZOVJET HADIFLOTTA INDUL A FÖLDKÖZI-TENGERRE.

Varsóból jelentik: Moszkvából érkező híradás szerint a szovjet nem várja be a földközi-tengeri értekezletet, hanem máris súlyos katonai intézkedést határozott el a Földközi-tengeren járó hajóinak védelmére. Stalin és Vorosilov hosszas megbeszélés után utasítást adtak, hogy a szovjet hadiflotta induljon a Földközi tengerre és ha megtámadnak egy szovjet hajót, a hadihajók minden figyelmeztetés nélkül azonnal tüzeljenek a támadóra.

Moszkvából jelentik: Mint előrelátható volt, a szovjet-jegyzék éles sajtóhadjáratot indított meg Olaszország és Oroszország sajtója között. A szovjet sajtó példátlanul éles hangon támadja Olaszországot és nyíltan hangoztatja, hogy a szovjet kereskedelmi hajókat olasz tengeralattjárók torpedózták meg. Kalózkodással vádolják Olaszországot. A lapok címeiben ilyen kitételek vannak: „Nincs kegyelem a gaztevők számára”, „Nem türjük a fasizmus aljas büntéseit” stb.

ELHALASZTJÁK A FÖLDKÖZI-TENGERI ÉRTEKEZLETET.

Londonból jelentik: Az angol sajtó sajnálattal állapítja meg, hogy Olaszország és Németország részvétele az értekezleten valószínűtlenné vált. A „Daily Mail” lehetségesnek tartja, hogy az angol kormány ennek következtében az értekezlet elhalasztását fogja javasolni. Egy magasállású olasz személyiség a „Daily Express” olaszországi levelezőjének kijelentette, hogy Olaszország felkészült minden eshetőségre és nyugodtan várja, hogy mit akar tenni a szovjet.

— Nem tudom, — akadozott a lány, — az édesanyám...

— Ó, a mamák. — Laci vídáman legyintett, — csak érteni kell a nyelvünkön... Nekem nagy gyakorlatom van ebben... Tudja, úgy vagyok vele, egy félórát rájuk szánok és akkor meg van az eredmény...

— Ugy, — mondta Klári csendesen.

— Igen, — mesélt tovább a fiú, — én mindig így szoktam... és ismerem őket jól... Egy kis maradiság... egy kis vallásosság... de én úgy teszek, mintha igazat adnék nekik és ezzel egyszerre megkedveltem magamat.

— Vallásosság... — Klári csak éppen susogott.

— Hát persze, — nevetett a fiú, — az öregasszonyoknak gyengéje az ilyesmi...

— És magának?...

— Nekem... — a fiú hangja gúnyos volt, fölényes, — csak nem gondolja... En és a templom. Jól néznek ki...

— En mindig az édesanyámmal szoktam menni, — mondta a lány nagyon halkán, — minden vasárnap...

Egyszerre csend lett, nagy csend.

A fiú kedvetlen. Egész gyerek, — gondolta magában, — nem is értem, hogyan mutathatt be neki Kálmán... Persze, nem is gondolta, hogy én hazakísérem... És hogy elhívom möziba... Ami azt illeti, elég csinos lány... Jó lett volna egy kicsikét bolondítani... Persze nem komolyan... csak úgy...

Klári szótlán volt, rosszkedvű. Valahogy úgy érezte, mintha rossz cserét csinált volna Mégis, Kálmán... Kár volt összeveszni vele... Kár...

Ahogy mentek az utcán, egyszerre egy

koldus állt eléjük:

— Fiala úr kérem... néhány fillért...

Laci megállt, lassan, nyugodtan vette elő a pénztárcáját és pénzt adott az öregnek:

— Itt van, fogja...

— Köszönöm, — hálálkodott az öreg, — az Isten áldja meg...

Megindultak tovább ők is, a koldus is.

Laci visszanezett. Egyszerre felnevetett, hangosan, jóízűn:

— Nézze csak... akár egy veréb...

Klári is megállt. Egyszerre úgy érezte, előnti valamely mély keserű útalat. A koldus ment, bicseve, sántán. A nevetés hideg volt, idegen, jőzanító. Most értette meg, micsoda mély szakadék van közöttük, mennyire mást várt ő, mint amit kapott és úgy érezte, sirni tudna, keserűn.

Átmentek az úton és a következő pillanatban egy autó suhant el mellettük, a kerekek alól víz spricelt széjjel és az olajos, sáros cseppek ráfreccsentek a fiú nadrágjára.

— Ilyen ostoba, — mondta bosszúsán, — nem tud vigyázni...

Zsebkendőjét vett elő és törölgetni kezdte a nadrágját.

Klári nézte. Egy gondolat jutott eszébe:

— En is sáros lettem...

Aztán elmosolyodott és arra gondolt, hogy még nem késő, letörölheti ő is, könnyedén, foltatlanul, örökre. Hiszen mégcsak a ruhája volt, ő maga még nem, nem...

— Isten vele, — mondta gyorsan a fiúnak és feleletet sem várva, megindult gyorsan hazafelé.

A fiú pedig nézett utána kicsit csodálkozva, kicsit értelmetlenül.

Szélhámos, aki görögkeleti papnak adta ki magát

Tanulságos példák dr. Biro Francisc, alias Zsigmond Ferenc Treiscaune-megyei szerepléséről

Tg.-Sácuesc. Saját tud. A székely falvakat előszeretettel látogató szélhámosoknak egy eredeti példánya került csendőrkézre a treiscaune-megyei Ojduła községben.

Az előzmények, melyeknek következtében ez a szélhámos erre a vidékre került és azok a családságok, melyek több székely embernek elég tekintélyes összegekbe kerültek, már csak okulás szempontjából is, okvetlen újságba kívánkoznak.

Ismerkedés a bicsadi munkatelepen

Ez év augusztusában, — mint az ország több, más vidékén is — Bicsadban közmunkát végeztek a katonai előképzős csoportok s egy ilyen csoportban két főiskolás ojdulai fiú is résztvett.

A fiúk a napi munka után a táborban szórakoztak s ott ismerkedtek meg egy görögkeleti szerzetesi ruhát viselő emberrel, aki mikor meghallotta, hogy az előképzősök magyarul beszélgetnek, a csoportjukhoz ment és bemutatkozott.

— Tulajdonképpen én is magyar vagyok, a nevem dr. Biro Ferenc, Gheorgheniban voltam római katolikus segédlelkész, de egy feljelentésből kifolyólag otthagytam a katolikusokat, Chisineuba mentem, ahol a görögkeleti teológián tanári állást kaptam s most én vagyok a romániai ortodox egyház missziós főnöke.

A két főiskolás először gyanakodva hallgatta az alacsonytermetű, beesett arcú, gondozatlan szakállu „szerzetes” előadását, de aztán olyan nevekre papokra hívatkozott, akiket a fiúk is ismertek s előadása annyira részletes, meggyőző volt, hogy pár nap alatt összebarátkoztak vele.

A szerzetesnél mindig bőven volt pénz, egyszer megvendégelte a fiúkat is s annyira jóbarátjának mutatkozott, hogy elkérve címüket, megígérte a közeli látogatást.

Az ál-missziós főnök Ojdulán

Pár nap múlva már meg is érkezett Ojdulára. Hízogó, udvarias modorával a fiúk szüleinél is rekorderedményt ért el. Szállást adtak, vendégelték s mikort azt látták, hogy a község előjárósága előtt is nagy tiszteletnek örvend, sőt a görögkeleti templomban egyházi funkciót végez és beszédet tart, az eddigi halvány kétkedés egészen eloszlott s szinte megiszteltetésnek vették a túlságos barátságot.

A „missziós főnök úr” pedig, kitűnően érezte magát. Kirándulásokra tett a közeli falvakba, esténként fáradtan tért haza és bejelentette, hogy bár most vissza kell térnie Chisineuba, hogy a felvételre jelentkező teológusokat levizsgáztassa, rövidesen visszatér Treiscauneba és missziót tart a hívek lelkiépülése végett.

Beszélgetés közben többször és többek előtt hangoztatta, hogy ő római katolikus pap volt, hogy különböző igazságtalanságok miatt tért át, de amikor látta, hogy ennek nem nagyon örvendenek a székelyek, fogadkozni kezdett, hogy három év múlva, amikor a szerzetes költött fogadalmat letelik, újból visszatér a katolikus egyházhoz s ott végzi áldásos munkáját.

Jávedelmező kirándulások

A különböző kirándulásokat senki se tartotta akkor számon. Azt hitték, hivatalos ténykedés és csak most, az őrizetbevétel után tudódott ki, hogy milyen jó üzlet volt neki a székely vidék, melyről nagy elragadtatással nyilatkozott.

Tinoasan csekély 900 leit vett fel egy híszékeny öregasszonytól, aki alig tíz évvel szerezett volna megfiatalodni.

Martanuson egy temetésnél asszisztált, mint pap. Hilibben egy gazdától 300 lei előleget vett fel azért, hogy ellopott lovait visszaimádkozza és Breteuban egy érettségis fiatalember összes okmányait csalta ki azzal, hogy pénzért állást szerez neki.

A szélhámoskodások fenti kimutatása még korántsem teljes. Egész biztos, hogy jóval több a becsapottak száma, de most, hogy a „kiváló doktor és missziós” horograkerült, az emberek nagyon szegyenlik hiszékenységüket s bölcsebbnek tartják hallgatni a „Jekete misék” — „fiatalítások”, — „rő- és visszaimádkozások” költséges szórakozásáról.

Régi igazság a korszórol és kútról

Annyi bizonyos, hogy a „főnök” úr kitűnően érezte magát Treiscauneban egészen addig, amíg a fővárosi román lapok nem kezdték cikkezni egy szélhámos ál-barátról, aki holmi sikasztások után Chisineauból megszökött.

Erre lett figyelmes az ojdulai csendőrség is. A személyleírás nagyon talált, a „doktor úr” zavarba jött, ha a csendőr jobban szemügyre vette s amikor az igazoló okmányait kérték, a zavar teljesen úrrá lett rajta, mert egy Sigmond Francisc névre kiállított vasúti karneten kívül, dr. Biro Ferenc semmi igazolvánnyal se rendelkezett.

A tisztelők, tegnap még alázatos hívek, így kezdtek megváltozni. Egy fiatal csendőr feltűzte a szuronyt, minden tiltakozás dacára odaállt a „doktor úr” mögé és megindult vele Sfânt-Gheorghera.

A vonaton ott ülnek a hátamögött. A fekete, kalugerruhás férfi tenyerébe hajtja a fejét, az utasok már mind róla beszélnek. Mindenki tudja, hogy szélhámos és mindenki csodálkozik, hogy ilyen ravaszul be tudta csapni az embereket.

— Szervusz Feri, — szólítja meg egyik ojdulai volt tisztelője.

Feri felriad, bámulatos gyorsan mozgó szemével végigkutatja a kocsin és bágyadt mosollyal köszön vissza.

— Hová méssz?

— Hagyj béki, látod, vasárnap, amikor a szertartást végeztem, megcsókolták a kezem, most pedig...

Rámutat a szemben ülő csendőrrre, aki szigorúan összerándolja a homlokát és mikor a vonat megáll, fegyvere csövével mutat a kijárat felé.

— Háj, miske...

A Perronon utánuk fordul mindenki.

— Csendőr kíséri a papot... Nahát.

Valószínűleg végetért a „főnök” úr zavarosan pályafutása.

Földi István.

Otthoni nevelés

Augusztus közepe óta olvassuk a lapokban az iskolás gyermekek beiratására vonatkozó hirdetéseket s a gyermekes szülők nehéz gondjairól, megküzdéseiről szóló hirdadásokat. Sokan azt hiszik, hogy a beiratásokkal, a tanszerek és a tankönyvek beszerzésével le is tehetik a szülők az iskoláztatás gondjait, pedig az igazi gondok a nem anyagi, de lelki gondok még csak a tanuló iskolába járásával kezdődnek. Mert bár az iskola is nevel, de a legnagyobb nevelői hatalom mégis a szülő és a család.

Ez alakítja a gyermek lelki életét, ez szolgáltatja a benyomásokat, a sugalmazásokat a gyermek természeténél, melyek az egész életre irányítólag hatnak; melyek kifejtik benne, hogy mit tartson jónak vagy rossznak, szépség vagy rutnak, magasztosnak vagy alacsonyoknak. Van-e ezek nélkül valódi értéke az iskolázásnak? De — mondja a szülő — nem elég-e, ha a föld alól is kiteremttem a tanítás díját, a tanulás sokféle kiadásait, még otthon is, magam is hozzá lássak gyermekem oktatásához? Pedig ez a családi nevelés nem emészt külön munkaidőt és munkaerőt, csak bensőséges áldozatos gyermekszerepet kíván és gyöngéd folytonos figyelmet a gyermek lelki-teszt fejlődésével szemben. Persze, ennek feltétele a nyugodt, békés otthon, a családtagok egymáshoz való áldozatkészsége. De milyen ritka ma az ilyen otthon! A férjet a nyári, az asszonyt a külső munkát keres helyekben, irodákban; nagyobb testvérek is robotban. Aztán van úgy is, hogy szórakozási vágyak, a divatos örületek, kártyázó és táncos összejövetelek is elvonják hazulról a családtagokat. Nehéz gondok és könnyű gondtalanságok egyaránt közre tudnak hatni, hogy kihűl az otthon s elvész, nevelői legnagyobb erejét.

Bizony, ha ilyen gatlások állnak elő, akkor csak sajnálnunk lehet a szegény mai iskolás gyereket. Hiszen amugyis óriási nehézségekkel kell megküzdenie az iskolában s onnan hazatérve hideg otthonra talál. Nem gyöngéd, simogató kezekre, résztvevő, szerető lelkekre, kik odaadással segítik nehéz munkájában, megnyugtadják, felvilágosítják feladataiban s erkölcsi iránymutatással teszik fel a koronát az iskolai oktatásra.

Ha mind csak ilyen körülmények között volnánk, vajjon mit várhatnánk a jövő nemzedéktől? Semmiesetre sem a család és a szülő iránti szeretettől duzzadó, az anyanyelvért rajongó, tekintélytisztelő, megelégedett, erényes ifjúságot. De reménytelenségre még sincs okunk. Vannak még mint adatai és apák, kik őrzik és érzik a szülői szeretet kötelességeit iskolába járó

gyermekkel szemben. Asszonyainkban fellobban még az anyai természet őstörvénye szerinti rajongás a családi élet iránt. Az édesanyk erénye föltámad a mai anyákban is, hogy olyanokká váljanak, akik gyöngéd kézzel bontogatják gyermekük lelkeinek szárnyait, keresztül segítik őket testi és lelki fejlődés válságain, s támogatják őket sokszor egész életén át. Aztán vannak még édesapák is, kik valóságos kötelességtudásnak élnek és ez a kötelességérzet legjobban ég bennük családjuk iránt. Vannak még ilyen édesapák, kik felbontathatlan szentségnek érzik a házasságot, s hisznek az otthon életépítő hivatásában. Akik tudják, hogy gyermekeik iskolai nevelésének a családi neveléssel való kiegészítése utján nemcsak gyermekeik boldogulását, de az általános műveltség emelését és a közszellem nemesítését is előmozdítják.

Ezeknek a jó édesapáknak és édesanyáknak az élete biztosítékunk lehet, hogy a jövő nemzedék mégis erőssé tud válni testben-lelekben, tudásban és erényekben egyaránt. De ennek a titka az, hogy az otthon minden gondok között is, de minden gondtalanság között is lelki melegséggel tudjuk megtölteni.

Özv. dr. Személy Kálmán

Példaképek az életszentség útján:

Müller Lajos S. J.:

Benigna Consolata nővér élete; a híres misztikus lélek élete, naplója, magánnyilatkozásai, ájtatosságai, tanácsai. Ara: 95 lei.

Csávossy Elemér S. J.:

Egy sir a Duna felett. Egy napjainkban elhunyt magyar vizitációs nővér élete, lelki fejlődése, sok követhető erénypéldája. Ara: 55 lei.

Wagner:

Mai lányok életstílusa; szentéletű fiatal lányok nevelőhatású, érdekes életrajza. Ara: 60 lei.

S. J.:

Jézus nyomában. P. Pignatelli S. J. a száműzött herceg életrajza, a jezsuitarend feloszlása idejéből. Rendkívül érdekes és tanulságos. Ara: 115 lei.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

Megnyit a

FAUR LUX CIPŐÁRUHÁZ

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 3. szám alatt, a Heyman üzletházban.

A nagyközönség vételkényszer nélküli látogatását kérjük, hogy bemutathassuk a legjobb bucurești és külföldi divatcipő különlegességeinket.

Kirakataink a város egyik látványossága.

iskolai gyermekcipők, sportcipők, stb. kiváló minőségekben egységes szabott áron. Consum és P. T. T. bevásárlási helye.

Egyetlen angol követelést sem ismer el jogosultnak az ideiglenes japán válaszig

A japán hatóságok tovább folytatják a vizsgálatot az angol nagykövet megsebesülése ügyében

Heves angolellenes kifakadások a japán parlamentben

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium hétfőn elküldötte a japán kormány választását a sanghaji angol nagykövet megsebesülése tárgyában küldött angol jegyzékre. A japán jegyzék tartalmát nem közölték a nyilvánossággal.

A Reuter szerint

az ideiglenes japán válaszig egyetlen angol követelést sem ismer el jogosultnak.

A jegyzék állítólag csak annyit tartalmaz, hogy a japán kormány eddig még nem tudta ellenőrizni az angol vádak valóságát és ezért újabb vizsgálatot indít a tényállás pontos felderítésére.

MIELŐBB VÉGŰ CSAPAST AKAR MÉRNI JAPAN A KINAIKRA

A japán parlament hétfői ülésén heves angolellenes kifakadások hangzottak el. Több szónok súlyos sértésnek mondotta a Japánhoz intézett angol jegyzéket. Hirota külügyminiszter kijelentette, hogy

a Sanghaiban lefolytatott vizsgálat semmi adatot nem szolgáltatott arra nézve, hogy az angol nagykövet megsebesítő repülőgép japán volt.

Asuma, a Senkai párt vezetője hangoztatta, hogy az angol kormány méltatlanul megvárta Japán azzal a feltetéssel, mintha a japán hadsereg nemharcoló feleket megsebesítő barbár horda lenne.

Kérdés. — azymond. — hogy nem éppen maga az angol nagykövet felelős-e a történetekért?

Konove miniszterelnök kijelentette, hogy kormánya a legnagyobb gyorsasággal végső csapást akar mérni a kínai hadállásokra.

SEGRUL A JAPAN OSTROMZAR A KINAI PARTOK MENTÉN.

Hongkongból jelentik: A japán hadiflotta az egész kínai partvidék mentén megkezdte a szigorú ostromzár végrehajtását. Hongkong közelében egy japán torpedóromboló feltartóztatta a „Taitan” nevű személyszállító gőzöst, amely utban volt Kanton felé és arra kényszerítette, hogy térjen vissza Hongkongba.

Azt a két kínai ágyunaszádot, amelyet a japán hadihajók Shekvan közelében megállítottak, elsüllyesztették.

Az ágyunaszádon levő brit tisztet szárazföldre szállították.

A JAPAN JEGYZÉK MEG NEM VÉGLEGES VÁLASZ AZ ANGOL KÖVETELÉSEKRE.

Tokióból jelentik: Hirota külügyminiszter a minisztertanácsban közölte, hogy a japán kormány átadta az angol nagykövetnek Japán ideiglenes választását az angol nagykövettel történt incidenssel kapcsolatban.

Politikai körök szerint a jegyzék még nem

Japán válasz Angliának: Nem bizonyítható, hogy japán repülőgép sebesítette meg az angol nagykövetet

Tokióból jelentik: A külügyminisztérium kedden nyilvánosságra hozta az Angliának adott ideiglenes választást. Ebben a japán kormány elismerését fejezte ki a nagykövet megsebesülése miatt és közli, hogy a vizsgálat továbbra is folyamatban van. Az eddigi vizsgálat nem igazolta, hogy a nagykövet támadásában ja-

válasz az angol követelésekre, mivel a vizsgálat még nem zárult le. A japán kormány mindemellett a legőszintébb sajnálkozását fejezte ki az angol nagykövet megsebesülése miatt.

SHANGHAI KÜLVÁROSAIBAN FÜLÜLKERÜLT A JAPAN HADERŐ

Sanghaiból jelentik: Keddre virradó éjszaka tetőfokra hágott az útközvet Paosan (Shanghai külvárosa) birtokáért. A város 24 órán belül háromszor cserélt gazdát. Hír szerint legutoljára egy kínai zászlóalj nem tudott már idejében visszavonulni és a japánok körülzárták. A zászlóalj sorsa ismeretlen.

Sanghai kínai negyede, Csapei egész éjszaka égett.

Sanghaiból jelentik: Kedden ismét heves ágyudörgésre ébredt a város. A japán repülők bombázták a kínai hadállásokat. A japánok hangoztatták, hogy szilánkokra robbantják szét a kínai haderőt.

A JAPAN HAJÓHAD FOGLALÁSAI KINA DÉLI PARTJAIN

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint a japán hajóhad megszállta a Hongkongtól délkeletre 200 mérföldnyire lévő kínai Praias szigetet. Ugy látszik, hogy Japán a szigetcsoporton haditengerészeti támaszpontot akar létesíteni, hogy hajóival megszakítsa az összeköttetést Singaporem és Hongkong között. Angliában nagy aggodalommal szemlélik a japán hadihajók a hongkongi vizeken kifejtett tevékenységét, mert Kanton és a délkinai kikötők zárata megfosztaná Hongkongot nagy piacaitól.

páni repülők vettek részt, éppen ezért lehetetlen, hogy a japán kormány vállalja a történetekért a felelősséget. Másrészt a jegyzék sajnálatosnak mondja, hogy a nagykövet olyan területen haladt, amelyen közismerten ellenségeskedés folyt. Kéri, hogy a jövőben hasonló esetben előre értesítsék a japán katonai hatóságokat.

Megkezdődött a nemzeti szocialista párt nürnbergi nagygyűlése

Több száz külföldi újságíró érkezett meg a gyűlés végighallgatására

Berlinből jelentik: A német birodalmi fővárosban hatalmas előkészületek folynak Mussolini fogadására. A fogadtatás, a jelek szerint, felül fog múlni minden ünneplést, amelyben Németország külföldi államférfit valaha részélt. A Hitler Adolf-téren óriási, rádióantennaszerű torony épül, amelyen száz méter magasságban német és olasz nemzeti színű világító fénynyalábok és horogkeresztek lesznek. Innen a tizennégy kilométeres főútvonalon végig a császári palotáig tizenötezer lovas és megszámlálhatatlan német zászlót helyeznek el.

HARANGZUGÁSSAL KEZDŐDÖTT A NAGYGYŰLÉS

Nürnbergből jelentik: A német nemzeti szocialista párt birodalmi nagygyűlésére Nürnbergbe érkezett százezernyi párttagok lelkes ünneplése közben vonult be hétfőn Hitler biro-

dalmi vezér és kancellár Nürnbergbe. Félhétől hat óráig valamennyi templomban zúgtak a harangok, jelezve a többnapos pártgyűlés kezdetét.

A városházán a párt, valamint a birodalmi és társadalmi előkelőségek jelenlétében a polgármester üdvözölte Hitlert és ércszobrot nyújtott át neki a város nevében. Köszönetet mondott a Vezérnek azért, hogy Nürnberget új virágzáshoz juttatta.

A nagygyűlésre több száz külföldi újságíró érkezett Nürnbergbe. Ezeket Dietrich birodalmi sajtófőnök fogadta.

— Távol áll tőlünk, — mondotta többek között, — hogy megnehezítsük külföldi kollégáink munkáját. Elismerjük a bírálat jogát is, de azzal a feltétellel, hogy a személyes ellen-szenv ne lépje át azt a határt, amelyhez a nemzetközi életben igazodni kell.

A modern úrileány...

A modern leány, aki cluji úri szülők gyermeke és bucaresti egyetemi hallgató, autóbusszal, egyedül érkezett Cojocna-fürdőre dél előtt tízkor, hogy pajtasát, akít, mint közhasznú munkára kötelezett katonai előképzéses ifjút, helyhez kötött a húsznapos táborozás jegyelmé. A modern úrileány hajdonfőn, nyersszinű burett szoknyadrágban, harisnya nélkül viselt kergellen és orratlan, nagyon magas-sarkú, fehér szandálcipőben, könnyed tornász-lendülettel ugrott le a társas gépkocsiról, aztán kissé kiegyenesítette, megfeszítette egészséges felsőtestét bordó kötöttblúzában, megigazította csuklóján, nyakán, a nagy piros csontékszereket s szép arcát mosoly derítette fel: már jött fogadására a szűz, szőke, térdnadrágos pre-militár, szintén cluji úrigyerek, csakánnyal a vállán, úgy, ahogy a parancsnoka a nagy eseményre való tekintettel, kevéssel a reggeli munka befejezése előtt elengedte — és a két pajtas örömmel rázta meg egymás kezét.

— Kedves dolog, hogy kijöttél, — mondta a fiú.

— Már rég nem láttalak, — felelte egyszerűen a leány.

Aztán tömött strandtáskáját meglóbálva, hozzátette:

— Elemőzsiát is hoztam... Tudom, a munka meghozta az étvágyadat. Meghívlak ebédre.

Egy ideig a fürdő sétányán lehetett látni őket. A fiú biztonságba helyezte valahol csakánnyát s vendége strand-táskáját és sétáltak a park útjain. Nem andalgó és enyelgő volt ez a séta, mint a húsz-harminc évvel ezelőtti szerelmes pároké. Az embernek néha az az érzése, hogy ma már nincsenek is szerelmes párok többé. Csak pajtasok, kartársak, jóbarátok. Egy bucaresti magyar diákvacsorán, ahol az egyetemi hallgatók között egy sereg rendkívül csinos diákleány is részt vett a kartársias ünnepen, megkérdeztem fiatal barátomat: „Úgy-e, keresztül-kasul szerelmesek vagytok itt egymásba?” — Mire egy újdonsült, rokonszenves mérnök mosolyogva felelte: „Egyáltalában nem. Nálunk minden kollégidís irányba terelődik. Vitatkozunk, tanulunk, szórakozunk, sőt táncolunk, mulatunk együtt, de szerelemtől alig esik szó közöttünk... A dolog már a megismerkedésnél rendszerint nem úgy indul. S később már nehéz érzelmi kerékvágásba kanyarodni.

Hát a cluji modern úrileány és a katonajelölt fiatal ember is ilyen jóbarátok, kartársak nézett ki. A sétájuk, mondom, nem andalgás volt, inkább valami reggeli, testedző menetéhez hasonlított az. Frissesség és erő volt a mozdulataikban. S mikor erősebben kezdett tűzni a nap, gyorsan belevették magukat a fürdőbe és dacolva a sósvíz gátlásaival, hatalmasakat úsztak a tóban. Aztán nagyot ebédeltek a part pázsitján s délután a vízben rákönyököltek egy játéktutajra, egyik az egyik végén, másik a másikon s vidám és józan dolgokról beszélgettek...

Fél ókor indult az utolsó előtti autóbussz a város felé. S a fiatal cluji hölgy már négy órakor útrakészen, napsütéstől egy árnyalattal bronzszínűbben, az utolsó gereblyézéseket véggezte rövidrenyírt dűshajnövényzetén a part-fürdő kijárata mellett függő tükör előtt. Nem kúszföldi időtöltés, sem pedig alantas kíváncsiság volt számomra, hogy ennyire figyeltem. Hanem korjelenség, embertanulmány. Elgondolkoztam azon, hogy húsz év alatt mily gyökeresen megváltoztak az élet külső formái. Mintha századok választanák el a mai fiatalság életmódját, lelki alkatát a húsz évvel ezelőtti ifjúságtól. S ha lehet, még jobban megértettem az öregeket, akik a mi ifjúságunk idejében nem értettek meg minket, mai negyven éveseket s igyekeztem még jobban megérteni a mai fiatalokat.

Az autóbusszmegállónál megint találkoztam velük, mert én is a városba készültem. Búcsú-

kodtak. A fiatalembernek megint csakány volt a vállán, hogy minél kevesebb idővesztéssel állhasson be délután ismét a munkacsapatba, amely a közeli hegyoldalon túrta a földet. A leány körtét evett, de nem elmélázva, ahogy a régi leány tépdessett elfogódott beszéd közben illatos rózsaszirmokat, hanem komoly, kiadós, vitamínélvező falatozással.

— Aztán, — mondta, — ha hazaeresztenek, minél előbb gyere el.

Az úrifiú munkától feltört tenyerét vizsgálgatta.

— Az csak természetes, — felelte. Előállt a társaskocsi s a feljártat tőle kedve megrohanó utasok között a fiatal leány maga tört utat magának. S a tolongásban az a sajnálatos baleset történt, hogy ráléptem szépen ápdolt, pirosra fényezett, meztelen körmeire — Jaj, a lábam, — szisszent fel erre. — Bocsánatot kérek, — mentegőztem, — a cipője a hibás.

Nem szólt semmit, arcán sokáig őrizte még a bosszúság báját. Nem bocsájtott meg és főleg nem ismerte el, hogy újdívatú lábbelije a hibás.

Mert a fiatalok sohasem ismerik el, hogy hibás vagy rossz is lehet, ami újdívatú. Meg kell érteni őket.

Jávor Béla.

Székely gyöngyösbokréta a Székely Nemzeti Múzeum „csikmenasági” házának felavatásán

Tg.-Săuceș. Saját tud. Az Országos Magyar Párt nagygyűlését követően, szept. 4-én délután avatták fel a Székely Nemzeti Múzeum udvarán a most felépített „csikmenasági” házat.

Néhai Csutak Vilmosnak, a múzeum nagynevű igazgatójának volt az az eszméje, hogy a Székely Nemzeti Múzeum mellett, minden székely megyéből egy-egy jellegzetes faházat építsenek fel, eredeti butorzatával, rendezzék be és így őrizzék meg az utókor számára. A kiváló tudós már nem tudta megvalósítani szép elgondolását, mert a székelység nagy bánatára, élete delén elragadta a halál, de eszméje élt a hálás utódok szívében s az általa megvásárolt „csikmenasági” házat most felépítették a múzeum udvarán.

Egyszerű székely ház ez. Nagy, meredek zsindeyes tetővel, jellegzetes, cifravágású deszkákkal takart tornáccal, kicsi muskátli ablakkal és három szobával, melyekben a szövszékeltől a bölcsőig, az almáriumtól a vetett ágyig, bokájokig, szegre akasztott rokokólyáig minden megtalálható ugyanolyan elrendezésben, ahogy az ma is divatos a valódi székely lőfőházaknál.

A menasági ház irrepélyes felavatása alkalmával több ezer ember jelent meg a múzeum udvarán, ahol dr. Török Andor, a múzeum elnöke tartott avató beszédet.

A kiváló történelemtudós, mint a székelység történelmének egyik szívünkben élő darabját mutatta be a jellegzetes 170 esztendővel ezelőtti épült házat, melynek hivatása lesz, — most már örökidőkre — hirdetni a székely kultúrát, bámulatos ezermesterséget.

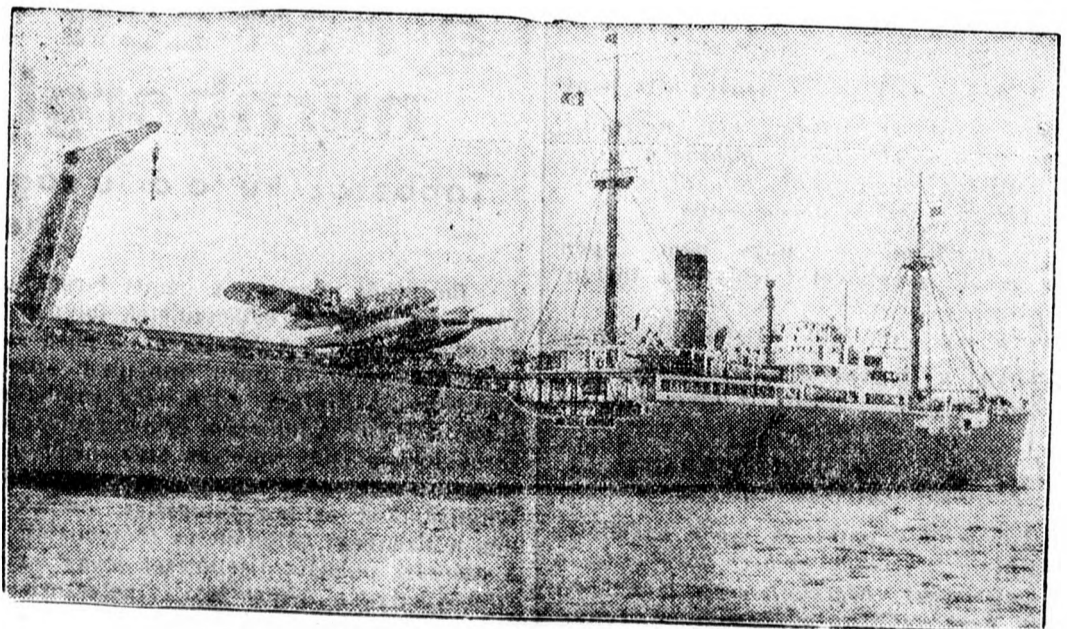
Az értékes, tanulságos előadás után a sft.-gheorghiei Magyar Dalárda adott elő székely népdalokat Ferenc Jenő kiváló vezetése alatt, majd egy valóságos székely gyöngyösbokréta következett s eredetiségével, keserűen szépségével elbűvölte a közönséget.

Ezt a gyöngyösbokrétát retyi és comolói egyszerű falusi leányok és legények, férfiak alkották és Kovács András tiszteletes irányítása mellett bizonyosságot tettek arról, hogy ezidőszertint szinte felülmulhatatlanok.

Az alkalmi emelvényen egymásután jelentek meg a retyi falusi zenekar tagjai, Zsigabának, a 70 éves primásnak vezetésével. Maguk faragta hangszerekkel zendítettek rá a már-már feledésbe ment székely nótákra s a falusi leány, tiz legény ajkáról szépen, tisztán csendült fel a szomorú nóta, Galiciáról, a búsló székely katonákról, a nagy osztrák kaszárnyákról, ahol várják a szabaddulást, esdik a hazai levegőt a hegyek gyermekei.

A nagyok után Kerekes Laci, egy 9 éves székely mesemondó állott elő nagy ügyesen s csaknem félórát át olyan eredeti zammattal, kacskaringós ravaszsgal mesélt Erős Jánosról, Medve Gyuriról s a két csikről, hogy a felnőt hallgatóság majdnem kacagó görcsöt kapott a nagy örvezendéstől.

A gyorsan pergő műsor keretében Székely Lajos és Csész Anna seprütánca, Varga Gusztó verbunkosa, a rétyek csürdöngölője egészítették ki a bokrétát, melynek befejeztével a sft.-gheorghiei Református Dalárda Kodály „Kit kéne elvenni” című székely dalt adta elő.

Készen az Atlanti Océán átrepülésére

A „Swabenland” fedélzetéről indult Európa—New York közötti útjára a „Nordmer” nevű nemet repülőgép. Képünkön jól látható, amint a hatalmas vízirepülőgép indulásra készen áll az anyahajó fedélzetén

SICULUS:

TEMPI PASSATI

— NAPLORÉSZLETEK —

Az alkotmányos életnek egyik-másik hűközségben, még a múlt század végén is, hátul kilógott az inge: nehogy a gyermek hamar elkamaszodjék. A kislelkesi vén pap csak többszöri rácsördítésre újította meg az emberemlékezet óta elfelejtett egyháztanácsot, ezt az alkotmányos gépezetet. Valami keveset hallott csak XIV. Lajos francia királyról, de híres mondsát: „L'état c'est moi”, nagy rátermettséggel gyakorolta. Igaz is: egy vén székely pap, miért ne lehetne még autokratább egy faluban, mint egy vén király egy országban. Az a fontos, ki a legény a csárdában.

Az öreg egy vasárnapon, a templomból kijövet, az iskolába parancsolta a férfiak nagyját, hogy egyháztanácsot újítson. A vénebbekből hatot előredállított és se szó, se beszéd, kijelentette:

— Ezentúl tíz haton adtok tanácsot az egyháznak, ha kérjük. Az iskolai székbe is tíz ültek, ha a tanító úr hagyja. Te pedig, Ábel, megyebíró léssz, amíg bírod a megyét. És pedig kijelentem, hogy az egyháztanács és iskolaszék ezennel meg van választva. Itt vagy-e, Józsi? Jól Vedd a jegyzőkönyvre, hogy tudja meg a püspök is.

Milyen egyszerű. Senki sem zúgolódt és folyt tovább a falu vallási élete úgy, mint László óta.

De hát mégsem volt rendjén, mert aki papot fizet, tanítót tart, kerítést fenntart, templomot s egyebet reparál, annak csak szava van az ilyen ügyek jártatásához.

A világi élet széles téerein is mennyi gyűlés volt, tinta folyt, íng szakadt, vér ömlött és trón recscent, hogy a nép beleszóljon a maga dolgába. Ezt a világejlődés hozta magával. Igaz, hogy újabb egy lépéssel előbbrejelődött a világ, mert a nép nem bajlódik holmi önkormányzati ügyekkel s a hatalmat. Stalinra, Mussolinire, Hitlerre s más kiskirályokra táblázta. Ez az önkormányzás csúcsponjtja: törje egy a fejét az egészért. Ez réges-régen is így volt, de akkor úgy hívták: abszolútizmus, ma: népi akarat. Csak rosszmájúsággal vagy cinizmussal: diktatúra. Egy és ugyanazon dolog, mint a zsidó pajesze. A pajeszt, ha valaki erőszakkal levágja: rituális sérelem, ha maga a zsidó vágatja le: felvilágosultság.

No, de elég az elbódorgásból s az idegen szóból. Céлом egy jelentéktelen falu, ahol ősz van s egy plébániapülete, ahol egyháztanácsgyűlés van.

Tizenketten gyakorolták az önkormányzatot, ahogy illik: nagy figyellel, bele-beleszólással, sok gyanakvással s minémű sutlogásokkal. Magam elnököltem.

A dobói tanító, egy év előtt történt megválasztásának az ügyét vetették fel a megoldandó kérdések paripájára. Egy éven át csak magára kószált, most irányt kapott.

Az történt volt, hogy a nagy szívű püspök óhajtott, hogy egy sokgyermekes, állásnélküli tanító, a mi iskolánknál kapjon életmagra. E magas akarathoz próbáltam alkotmányos úton hangolni a választók akaratát, de valami nagyobb hatalom (az ital vagy mi?) elgáncsolt. A püspök pártfogoltjára egy szavazat sem esett. Az eredmény megszegyenített, mivel számolok be a püspöknek? Tépelőds közben jönnek a jó gondolatok.

— Atyafiak, — mondtam, — ha már nem akarják a szegény embert ide tanítónak, akkor még csúfot is ne üzzünk vele. Osszuk meg a szavazatokat, adjunk erre négyet s a másikra nyolcat. Gondolja mindenki, hogy a nyolcban benne van az ő szavazata is.

— Helyes! — kiáltotta a megyebíró s a többi utána.

Az egyéb aztán magától ment: a főhatóság kinevezte a pártfogoltat.

A falu megdöbbsent, mert kis dologban nagyot izgul a falu. Ha valaki meghal, vagy ha

a jég elveri a határt, megsajdul a szíve, de főülkerekedik konokul, mintha fából volna, mert ez a természet rendje. Ellenben, ha az alkotmányos akaratán csorba esett, az évekig is benne lappang.

E tüzet élesztette azon a gyűlésen Szabó Áron tanácsos.

— Plébános úr, — mondta, — szeretném látni azt a jegyzőkönyvet, ami a tanító megválasztásáról íródott.

— Miért akarja látni? — kérdeztem.

— Mivelhogy gyanum van a jegyzőkönyv irányában, — adott alakot az esztendő zúgatlásnak.

Még műharagot se mutattam, egykedvűen engedtem az új mederbe vezetett ügy gurulását. A tanácsosok arcán kifeszült a kíváncsiság. Ezek felé szóltam:

— Maguk is gyanakszanak valamire?

— Mű senkire, se, de... — felelt az egyik.

A másik folytatta.

— Mégis, a falu!

A harmadik toldotta:

— Szél fúvatlan... plébános úr!

A negyedik erősítette:

— Igaza van Káruj sógornak!

A többi hümmögött és sunyított.

A felhő pillanatok alatt gomolygott, akár-csak a havasok fölött. Tögyelésben volt az egész tanács indulata, a vihar elkerülhetetlen. Mielőtt megvillanna, még némely kérdést tisztáztam:

— Az iskola kinek a költségén épült?

— A püspök úrén, — felelték.

— A tanítónak fizet-e valamit a falu?

— Nem!

Megéreztek, hogy a választói jog alapjait rombolom. Káruj bá nyomban kifogta:

— De a mű gyermekeink járnak az iskolába, — parirozott.

— Meg is írom a püspök úrnak, legyen hála, hogy ide s nem a szomszéd faluba küldik őket, — torkoltam le.

A vitaindító a magyarzkodásomat gyengségnek minősítette:

— Plébános úr, mutassa meg a jegyzőkönyvet, — követelte emelkedett hangon.

Az ébrenlét minden idegszálát a markomba fogtam. Éreztem, hogy a gyepléleresztés meg-

Egy Helmitol kura:

nagyon egyszerű és nem zavarja foglalkozásában. Szedjen egy héten át minden reggel és este 1—2 Helmitol tablettát egy pohár cukros vízben. A Helmitol tabletták kimossák az összes ártalmas anyagokat, amelyek a hugyutakban lerakódtak, megtisztítják a vért és az egész szervezetnek új életet rőt adnak.

HELMITOL
TABLETTÁK

indítja a vad paripát, mely keresztülgázol tekinthetetlen, a jövő munkájának sikerén és le rugja az örökös gyanakvás zsilipjét. Minden oldódjék meg egy csapással!

— Arra nincs szükség! — feleltem a követelőnek.

— Ha nem mutatja meg, akkor a jegyzőkönyv hamis! — vágta hozzám, kinyújtott karját mutató ujjnak emelve.

E pillanatban csakugyan villámlott egyet, a robajtól a felszólaló az ajtón kívül került, a bennmaradottak kénkövek szagát érezték.

A bedlott szentáhitatú csendben a jegyzőkönyvet a megyebíró kezébe nyomtam.

— Olvassa.

Mikor a ponthoz ért, kérdeztem:

— Nyilatkozzanak, így folyt le a gyűlés, hamis a jegyzőkönyv?

— Így folyt le, nem hamis!

— Tanító úr, a mai gyűlés jegyzőkönyvébe vegye fel a ténytl, — rendelkeztem.

Aztán mindenki lábujjhegyen, illendőségesen, a rámtékintéstől arasznyira nyúlva távozott.

Mily nagy Mussolini! Neki 40 millió ember meg tudja bocsátani az akaratát, egy falusi papnak 400 ember is alig.

GALAMB-TÖRTÉNET

Ezerkilencszázharminchétben történt Egy német—lengyel határállomáson.

Németországi nagyszüleitől

utazott haza egy lengyel fiúcska;

faluhelyről nagy városba ment,

a nyárból őszbe, a gondtalan

derűs vakációból iskolába.

Vidám volt mégis, mert hisz haza készült

apjához, kit nagyon szeretett,

és boldog volt, mert kedves ajándékot

hozott magával drága nagyapától:

egy hófehérke élő kis galambot.

Kalitkában vitte a szeppent madárkát

s vigasztalta utközben, nem tart sokáig

a kényelmetlen rabság, otthon

a villa-kertben magas dűcöt épít

s elválhatalatlan jóbarátok lesznek.

A határszálon hosszan vesztegeltek:

Utlevéllenőrzés, vámvizsgálat!

Egy finác és egy zord katonabácsi

végigjárták a hosszú vonatot.

Az utlevelet kérjük. — Felnyitni a koffert.

Van-e valami vámolni való?

Nincs. — Hát az mi ott abban a kalitkában?

Galamb — felelt szelíden a kis fiúcska.

Élő állatot nem szabad bevinni.

(Pláne galambot, hátha kémek, árulók

idomított ravasz postása lesz.)

Tessék ideadni. — A fiú rémülten

könyörgött ne vegyék el tőle madarát.

No, jól van, vidd magaddal — szól a katona —

de persze élve nem lehet, a törvény törvény.

S kivette puha fészkeből a pihető

ijedt madárkát, kihúzta törét

és átvágta a vékony kis nyakacsát.

A galamb torkából kibuggyant a vér

vörösrre festve fehér tollazatát.

A gyerek szeméből kibuggyant a könny

s aztán kitért a rémes zokogás.

Ne bögj, anyád majd levest főz belőle —

durván röhögve szóltak rá a bácsik,

s aztán tovább mentek nyugodtan, mintha

nem is lennének gyilkosok, kik megölték

a hófehér galambot, a gyermek örömét.

Kis Jézuskám, okulj a történetből

s a keresztény Európán keresztül

a Szentlélekkel ne utazz Atyához,

mert itt: a törvény — törvény

ezerkilencszázharmincegynehányban.

KUNSZERY GYULA

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5
ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Belföldön: egész évre 200, fél évre 100, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: egész évre 30 P., fél évre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Csuji szerkesztő: **dr Sulyok István**
Cinj, Plata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvölnek meg és nem adnak vissza.
Csakla válaszlevegyes magánlevelekre válaszolunk.

Kisasszony napja

Joachim és Anna ott éltek Szeferiszban, az ősrégi zsidó városban. Joachim a királyok leszármazottja volt, Anna Aron papi törzsből származott. Ebben az időben Nagy Heródes uralkodott, aki igazán nagy volt a gonoszságban. Multja sötétlett a kezéhez tapadt vértől. Gyilkos volt és amellet alattomos és ravasz. Amint Heródes Szeferiszt választotta székhelyül, az elmaradt zsidó városkába bevonult a hellén kultúra minden pompája. Márványpaloták, sportcsarnokok kezdtek terjeszkedni az ódon zsidóházak között, pogány katonaság részére kaszárnnyák épültek, festettarcu nők tüntek fel az utcákon. A jámbor istenhívők, akik adtak hitükre és a törvényre, nem maradhattak együtt a pogányokkal. Joachim és Anna is siettek el onnan és Jeruzsálem külvárosában telepedtek le.

Itt egy kisedet hajlékot melegített át a lelkük új otthonná, s itt született Istenáldotta házastársi szeretetükből Mária, kinek Isten további dicső sorsul rendelte, hogy Jézus Krisztus édesanyja legyen. Mária születésnapján egyuttal az emberiség első diadala is megtörtént az áteredő bűn felett, mert őt ez a bűn sohasem terhelte, s egyáltalán semmi bűn nem terhelte. Az ő hófehér tisztasága volt az Isten emberré válásának csodaforrása.

Ezzel a gyönyörű rendeltetéssel született Mária, a világ leggyöngédebb és egyuttal leghatalmasabb asszonya. Ennek az örömet ünnepejük Kisasszony napján. A hívők százmilliói virágdiszbe öltöztetik ezen a napon a Máriaoltárokat, s szerető hódolatba öltöztetik a szívüket is, hogy tiszteljék az édesanyák legnagyobbját, aki csak élt valaha a földön. Az ő születésnapja mindnyájunk lelke megváltásának a hajnalát derítette reánk. Ahogy az ő kis gyermekéletének a bölcsőrengése ma megkezdődött, azzal az emberiség megtisztuló új életének az első óriási hullámverése indult utnak. Meghatva nézünk vissza erre a kezdetre, s megilletődve sóhajtuk feléje: „Üdvözletgy Mária!” V. GY.

IRODALMI MŰVEKET OSTROMÁLLAPOTI HELYEKEN SEM KELL CENZURÁZTATNI. Bucuresti. Saját tud. A fősizurancia a következő rendeletet küldötte az ország összes rendőrségeinek: Az irodalmi művek az ország egész területén még ott is, ahol ostromállapot van, mentes az előzetes cenzurától és e könyvek a szerzők, kiadók s nyomdászok felelősségére jelennek meg, ha azonban az ilyen jellegű munkák sértik a közérkölcseket, a közrendet s az állam érdekeivel ellentétben állanak a rendőrközegzek esetről-esetre kérti fogják a belügyminiszter hozzájárulását a kifogás alá eső könyvek elkobzásához.

NEM LEHET ERŐSZAKOLNI AZ ISKOLÁS GYERMEKEK SZÜLEIT TANFELSZERELÉSEK VÁSÁRLÁSÁRA. Bucuresti. Saját tudósítónktól.) A népnevelésügyi minisztérium közli az iskolákkal és a szülőkkel, hogy egyes iskolák igazgatóságai szabálytalanul járnak el, mikor a növendékeket arra kötelezik, hogy bizonyos meghatározott cégeknél szerezzék be tanfelszereléseiket és ruházatukat. Ezek a beszerzések bárhol szabadon eszközölhetők. Az ajánlások és egyes cégek erőszakos visszaélést jelentenek, ami szigorú megörölást von maga után.

* Énekiskolában növendékeket felvesszük, angolverseny- és opera szakra előkészítjük. Braştanu-utca 63. Palládyné.

Eljegyzés. Fambri Mariettát, néh. Fambri Gábor alezredes és özvegye, pillismaróti Bozóky Margit leányát eljegyezte dr Imrik Ödön Ágoston m. kir. pénzügyi fogalmazó gyakornok, Budapestben, dr Imrik Gusztáv káptalani főügyész és felesége Tóth Margit fia.

LEZUHANT EGY REPÜLŐGÉP. Bucurestiből jelentik: Az otopeni repülőtéren tegnap este hét órakor lezuhant egy repülőgép, amelyen Filip pilótahadnagy ült. A gép összezuzódtott, a pilótát pedig súlyos sérülésekkel szállították a colentinai kórházba.

UTLEVÉL NÉLKÜL BUDAPESTRE. Hirt adtunk arról, hogy az oradeai Kolping turisztaszakosztálya társaságkocsikat indít a vasárnapra Ferencváros-Lazio, Venus-Hungária találkozóra Budapestre. A rendezőség ezuton közli az érdeklődőkkel, hogy a társasutazáshoz nem szükséges utlevél, csupán személyazonossági igazolvány. Részvételi díj 1000 lei. A részvételi díjban benne van az öt napos budapesti tartózkodás szállásköltsége is. Jelentkezni lehet még szerda estig az Alexandri-utca 13. szám alatti. Telefon 843.

ÖTSZÁZHÉT HALÁLOSVÉGÜ BALESET EGYETLEN NAP ALATT. Newyorkból jelentik: Hétfőn, a munka ünnepe közlekedési-és fürdőbalesetek következtében ötszázhet ember vesztette életét az Egyesült Államok területén.

Értekezletre behívott hitvallásos tanítók táviratilag üdvözölték Anghelescu közoktatásügyi minisztert. (Targu-Mures. Saját tud.) Az állami tanügyi hatóságok vezetői mult szombaton értekezletre rendelték be az itteni városkázára a megyebeli hitvallásos iskolák tanítóit. A berendelésre mintegy 150 tanító meg is jelent. A berendelték előtt először A. Grigorescu Joan tanügyi vezérfelügyelő szólott. Felhívta őket a román nyelv még tökéletesebb elsajátítására. Azután azt fejtette, hogy a hitvallásos iskolákba való beiratkozások előtt a szülőknek állami iskolai igazgatóknál be kell jelenteniök ezt a beiratási számdékkukat, s e bejelentésről igazolványt kell kapniök. Azt is fejtette, hogy ilyen igazolvány „dovada” nélkül a gyermekek be nem írható a hitvallásos iskolákba. (Szeptember 2-iki vezércikkünkben már kimutattuk, hogy amennyiben az állami iskolai igazgató a szülő bejelentéséről nem ad igazolványt, a szülő két tanuval, vagy közjegyző irattal is bizonyíthatja a bejelentés megtételét. A hitvallásos iskolákba való beiratást aztán az ilyen bizonyítás esetén sem lehet megtagadni. A berendelt tanítók értekezletén még P. uia Jeromos tanügyi felügyelő tartott előadást arról a tudománytalan állításról, hogy a székelek román eredetűek. Végül még C. e. u. vezérfelügyelő volt a harmadik felszóaló, aki arra intette a berendelt tanítókat, hogy ne állják utját annak, ha a névelésmzéssel román eredetűeknek kimutatott gyermekeket az állami iskolákba terelik. Egyuttal fejtette, hogy az összes államok között Románia az, ahol legjobb a népkisebbségek helyzete. Ebből folyólag felhívta a megjeient hitvallásos iskolai tanítókat, hogy járuljanak hozzá ahhoz az üdvözölő távirathoz, amit nevében Anghelescu közoktatásügyi miniszterhez küldenek. A behívott tanítók közül senkiesem mert ennek az indítványnak ellenmondani, s így az értekezlet nevében üdvözölő távirat ment a miniszterhez, ki köztudomás szerint a hitvallásos iskoláknak egyáltalán nem barátja. Nem híhető az se, hogy ezt az ellentétes felfogást az üdvözölő táviratra megváltoztassa. Az értekezlet a jelzett intelmek és táviratozás után végetért.

ARANYKALASZOK

Csak azok a dolgok halnak meg, amelyekért mi nem halunk meg. (Louis Venillot.)

A vallást úgy kell védenünk, hogy készek legyünk érte meghalni, — de nem mást megölni. (Lactanius.)

A vallás változtassa meg az embert, nem az ember a vallást. (Viterboi püspök.)

Némely embert gyűlölünk, mert nem ismerjük és nem ismerjük, mert gyűlöljük. (Colton.)

Ezer árboccal száll tengerre az ifjú. S megmentett csolnakán némán menekül kikötőbe az agg. (Schiller.)

Egyáltalán semmi sem történnék a világon, ha az ember addig várna, míg cselekedetei olyan tökéletesek lesznek, hogy senki azokban hibát nem találhat. (John Henry Newmann.)

* Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegsége szivesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Az orvosok ajánlják.

Súlyos szerencsétlenség az állami kobónál. Satu-Mare. Saját tud. Hétfőn reggel 7 órakor súlyos szerencsétlenség történt a terneziui állami kohó ugynevezett pörkölő üzemében, mely néhány hónappal ezelőtt teljesen leégett. Az újjáépített üzem felső részében, hat méter magasságban dolgozott Mészáros József 25 éves lakatos, aki eddig még ki nem derített okból a mélybe zuhant egy kisebb sinkocsival együtt. Munkástársai eszméletlen állapotban találtak rá a súlyosan sérült lakatosra. Beszállították a baia marei munkáskórházba, ahol megállapították, hogy a zuhanástól koponyatörést és egyéb súlyos belső sérüléseket szenvedett. Állapota reménytelen.

* Horváth Nusi zongorapedagógus tanítását megkezdte Oradea, Str. Baritiu 2. (Zsidó Liceummal szemben.)

TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉSSEL JÖTT NYARALNI ROMÁNIÁBA EGY TÖRÖK MÉRNÖK. Bucuresti. Saját tud. A bolgár határon szolgálatot teljesítő határrendőrség elfogott egy Juseim Acicalian nevű stambuli török vegyész-mérnököt, aki tiltott módon akart átjutni a határon Bulgáriából Romániába. A mérnök előadta, hogy Várnán töltötte szabadságának egy részét s ott elhatározta, hogy a rendelkezésre álló szabadidőt a román tengerparton fogja tölteni. Minthogy azonban a bolgár nemzeti bank fiókjánál nem kapott román leiket török pénze ellenében, látamoztatta útlevelet a várnai román konzulátuson és aztán a határig vonaton utazott, de onnan szabályellenes módon próbált átjutni Románia területére. A román határőrök elfogták és átadták a constantai katonai törvényszéknek.

Nagy tűz pusztított Sigheten. Saját tud. Vasárnap délután 5 órakor tűz keletkezett a Titu Maiorescu-utca 4. szám alatti házban. Percek alatt lángba borította az egész épületet. A nagy szél megnehezítette a tűzoltók munkáját. A lángok az égő házról átkaptak az Octavian Goga 152. és 155. szám alatti épületekre is. A tüzet több mint 2 és félóraig megfeszített munkával lehetett lokalizálni és eloltani. A kár meghaladja a 300 ezer leit. A vizsgálat szerint a tüzet gondatlanság okozta.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyöngült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a

Dr Földes-féle FERROL vastáplíkr.

A leghatásosabb és legeredményesebb hizlaló, erősítő vér- és izomgyarapító szer. Minden gyógyszerárban és drogériában 100 lei egy üveg.

VESZÉLYBEN A SZŐLŐTERMES! Bucuresti. Saját tud. A romániai szőlőtermő vidékekről jelentik, hogy a szőlőtermést veszélyek fenyegetik az utóbbi idők eszései, ezek ugyanis túlságosan megduzzasztották a szőlőszemeket, amelyek héjai megpattanva, rothadási folyamatok indultak meg a fürtökön.

Eltemette a leomló fal a vigyázatlan öreg munkást. Săcueni. Saját tud. Halálos szerencsétlenség történt a napokban a közeli cadeai szőlőhegyen. Dán Miklós 78 éves ciocai lakos két napszamos társával és egy vincellérel együtt egy leégett paja falainak lebontásával foglalkozkodott. Három falat szerencsésen le is döntöttek és mikor a negyediket is aláásták, figyelmeztették öreg és süket társukat, hogy vigyázzon és távolodjon el a faltól, mert azonnal leomolhat. Az öreg erre azt válaszolta, hogy még nem fél a leomlástól, sőt még alá is lehet fekdüni a falnak. Ekkor omlott le a fal és teljesen maga alá temette a vigyázatlan öreg embert, akit társai félholtan húztak ki a romok alól. A szerencsétlen embert azonnal orvoshoz akarták szállítani, de már utközben kisenvedett.

* A fogak mechanikus tisztítása, szükséges és fontos, de nem elég. A jól ápoltt ember súlyt helyez arra, hogy a száját fertőtleníse és ezzel meggátolja az erjedési és rothadási folyamatokat a szájában. Ezáltal fogai épek maradnak és lehelete mindég fries és illatos. Az Odol 83-nak meg van az a tulajdonsága, hogy megakadályozza a kórozők fejlődését a szájban és még órák mulva is hat. Egy szájbőlítéshez félpohár meleg vízbe néhány csepp Odol elegendő. Az Odol 83 tehát igen takarékos a használatban, ezért Odol alosó.

ORSENIGO PÁPAI NUNCIUS TÖBB ÓRA HOSSZÁIG TÁRGYALT HITLER KANCELLÁRRAL. Bécsből jelentik: A *Neuigkeits Weltblatt* azt a feltűnést keltő berlini jelentést közli, hogy *Orsenigo Cesare* pápai nuncius, aki a múlt hét végén szabadságra ment, elutazása előtt felkereste Hitler birodalmi vezért és kancellárt Obersalzbergben és órákhosszat tárgyalt vele. Az osztrák kormányhoz közelálló lap véleménye szerint a látogatás megerősíti azt a reményt, hogy a közeljövőben enyhülni fog a viszony a Vatikán és a német birodalom között.

AZ AOSTAI HERCEG MEGLÁTOGATTA MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJÁT. Comoból jelentik: *Horthy* magyarországi kormányzó és felesége már négy nap óta tartózkodnak a comói tó partján. Hétfőn este Villa de Este-i szállásukon meglátogatta a kormányzó párt Victor Emánuel király és császár unokaöccse, *Amadeo* aostai herceg az édesanyja társaságában. A hercegi vendégek hosszú időt töltöttek a kormányzó párnál.

Halálozás. Özv. Jász Károlyné szül. Horváth Róza kedden reggel 9 órakor, Oradeán, 76 éves korában meghalt. Az elhunyt uriaszony ferje az oradeai római katolikus káptalan erdőfőmérnöke volt. Ő a maga idejében minden közéleti munkában aktívan részt vett. Utóbbi időben csendes visszavonultságban élt leányával, Jász Ilonával, akinek most karjai között halt meg. Halála, amit végelgyengülés okozott, ép olyan csendes volt, mint egész élete. Gyászolják gyermekei: dr. Jász Károly állami erdészeti főtanácsos-főmérnök, Jász Zoltán, a debreceni villamosmű főosztályvezetője és Jász Ilona. Testvérei: özv. Regéczy Nagy Vilmosné szül. Horváth Mária, Horváth György, Horváth János, Horváth Tamás. Dr. Jász Károlyné szül. Südy Irén és Jász Zoltánné szül. Lengyel Irma menyei. Valamint kiterjedt rokonsága. Temetése f. hó 8-án d. u. 6 órakor lesz a Rulikovszky-temetőből. Az engesztelő szentmise áldozatot f. hó 9-én d. e. 9 órakor az újvárosi templomban mutatják be.

ANGOL HADIHAJÓK LÁTOGATÁSA ROMÁN KIKÖTŐKBEN. Bucuresti. Saját tud. Holnap négy egységből álló angol hajóraj érkezik román vizekre, amelyek a máltai angol tengeri haderőhöz tartoznak és udvariassági látogatást tesznek Romániában. A raj a *Despatch* nevű cirkálóból és az *Inglefield*, *Icarus* és *Imogen* nevű torpedórombolókból áll. A cirkáló Constantában, a rombolók pedig Galatzban tíz napot fognak tölteni.

Zürichi zárlat. Párizs 16.23 egynegyed, London 21.58 egynegyed, Newyork 4.35 háromnegyed, Brüsszel 7.34, Milánó 22.92 fél. Amsterdam 24.17 fél. Berlin 17.40, Bécs — schilling 80, Varsó 32.30, Belgrad 10. Bucuresti 325.

LETARTÓZTATTÁK A JUGOSZLÁV VOLT KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERT. Belgradból jelentik: Hétfőn letartóztatták *Janics* volt közoktatásügyi minisztert. *Janics* régebben elnöke volt a konkordátum ügyében kiküldött képviselőházi bizottságnak. A konkordátum képviselőházi tárgyalása előtt kilépett a kormánypartból és azóta a legélesebb politikai hadjáratot folytatta a Stojadinovics-kormány ellen.

A sumuleui Mária-nevenapi bucsu programja Szeptember 11-én, szombaton este 6 órakor megnyitják és bevezető szentbeszéd és esti ájtosság. A szentbeszédet Mahig Berard minorita kormánytanácsos magiszter atya mondja. Este 9 órakor szentbeszédet mond P. Ráduly Károly. 12-én, az ünnep napján, reggel 6 órától 12 óráig minden félórán szentmise. 8 órakor szentbeszédet mond P. Dézsy Ipoly, utána ünnepélyes szentmisét celebrál dr. Csipak Lajos kanonok. 10 órakor beszél P. Lukács Mansvét misszionárius atya, utána ünnepélyes szentmisét mond dr. Biró Ferenc főesperes. Délután 3 órakor befejező Mária-ájtosság.

FELROBBANT A BANYA ES A MENTŐ-EXPEDICIO IS ODAVESZETT. Szófiából jelentik: Bulgária délnyugati hegyvidékén, a Pirin hegységben súlyos bányászerecséltenség történt, melynek eddig huszonöt halottja van. Amikor a mentőexpedíció behatolt a bányába, hogy a robbanásokozta tüzet eloltja, tárnaomlás történt és tizenhat embert eltemetett. Eddig kilenc holttestet húztak ki a romok alól. Attól tartanak, hogy a mentőexpedíció mind a tizenhat tagja életét vesztette.

Templommegáldás Berveniben

Oradea. Saját tud. Vasárnap örömmünnepe volt a salaj-megyei Berveni egyházközségnek. Ekkor áldotta meg a tizennégy segítőszent tiszteletére épült új templomot *Fiedler István* megyéspüspök.

A templom újszerű stílusban épült, de ment a modern templomépítő stílus tulsáitól; meleg bensőséges templomi hangulatot ad. A templom tervezője és építője *Pintér István* egyházmegyei főépítésmérnök.

A megyéspüspör ünnepélyes fogadtatása

Több mint 3000 főnyi tömeg várta 28 pap és kispap élén a kilenc órakor érkező megyéspüspört. A környező falvakból processziókban és szekereken érkező ezreket szíves, magyaros vendégszeretettel fogadták a berveniek, valláskülönbőség nélkül.

A főpásztor a templom előtt felállított szószékről szentbeszédet mondott: meleg, bensőséges szavakkal ismertette a templomépítés történetét és megmagyarázta az elkövetkezendő szentelményeknek: *a kereszt, a harang és templom-megáldásnak a jelentőségét.* Tudomására hozta a híveknek, hogy azzal akarja ezt a szép napot még ünnepélyesebbé tenni, hogy a *szentmise alatt két satmar-egyházmegyei diakonust fog pappá szentelni.* Azután megáldotta a templom előtt álló és az urziceni-i hívek által adományozott fehér márványkeresztet, majd a camin-i hívek adományát, az új templom új harangját áldotta meg. *Ezt követte a templom-megáldás szép szertartása.* Az újonnan megáldott templomban papi segédlettel nagymisét celebrált a főpásztor. A templomi éneket a camin-i fuvószenekar kísérte.

A szentmise keretében, de a hatalmas tömegre való tekintettel a templomon kívül felállított oltárnál történt meg *Brendli István* és *Merk József* diakonusok pappá szentelése. A papszentelés megkapóan szép szertartásainak jelentőségét a felszentelést végző püspök sorjában megmagyarázta. Ugyanennél az oltárnál a templomból kirekedt hívek számára *Kőrössi Károly* volt camin-i plébános tábori misét mondott.

Végül a szentmise után az új papok megáldották a híveket.

A több mint 3000 lélekből álló tömegnek a megjelenése biztató jele annak, hogy valóra válik a templomépítő főpásztornak az a gondolata, hogy ez az új templom kegytemplomná és így Berveni a 14 segítő szent búcsújáróhelyévé fejlődik ki.

GYÓGYFÜRDŐK METROPOLISZA

3 hetes pausálkura Budapesten

Vizummentes beutazás Magyarországra, 50 %/o-os kedvezmény a MAV vonalain. Gyógyszállodai lakás, teljes ellátás, illatkezelés, ki- szoigálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, kór- járatok és további aranykezelmények. Leiben fizethetők sz.

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegalorgalmi vállalat összes központjaiban. — Oradeán: Europa Banca Dacia, Bul. Reg. Ferdinand 9.

Temetések Oradeán. Özv. Jász Károlyné szül. Horváth Róza 76 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 6 órakor lesz a Rulikovszky-temető kápolnájából. — Peha Sándorné szül. Gyulay Mária 70 éves korában meghalt. Temetése kedden délután volt. (Erdélyi „Concordia“.)

BEKULDOTT HIREK

Bérmálás és templomszentelés a banati Cenei községben. Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök hétfőn Cenei községben a bérmálás szentségét osztotta ki és megáldotta a most rendezett templomot.

Félszázados templomszentelési ünnep. Timisoara. Saját tud. Vasárnap lesz ötven éve, hogy a Mehalá-külvárosban — akkor még Mehalá községben — ünnepélyesen felszentelték a római katolikus plébániatemplomot. Karácsonyi István józsefkülvárosi plébános szorgalmazására építették annakidején a mehalai templomot. Ma a külváros külön plébániát képez, amelyet évtizedek óta közmegegyezésre a tevékeny szalvatorianusrendi szerzetesek vezetnek. A templom félszázados jubileumot méltó módon készülnek megülni a Mehalában. Előkészületként háromnapos ájtatosságot tartanak. Szombaton este kezdődik az ünnepség. A hívek szerenaddal tisztelték meg P. Christ István plébánost, szalvatorianusrendi tartományfőnököt és Várkony Géza vasúti főmérnököt, a hitközség elnökét. Vasárnap reggel a hívek közös szentáldozáshoz járulnak. Dél- előtt féltizkor megerkezik Mehalába Pacha Agoston dr. megyéspüspök, aki főpásztor szentmisét pontifikál és ünnepi szentbeszédben szól a jubiláló templom híveihöz. A szentmise után diákokgyűlést tart a hitközség. Ebből az alkalomból Száif Péter városi tisztviselő, a templom alapításáról és történetéről tart felolvasást.

Gázdanap Sarmason. Clujról jelentik: Vasárnap ünnepelte fennállásának 30 éves fordulóját a sarmasi gazdakör. A Mezőség egész gazdatiszadalmi képviseltette magát az ünnepélyen. Az EGE részéről dr. Szász Pál elnök, Szász Ferenc föld- birtokos-felügyelő, gróf Bethlen Gábor egyetli gyakornok, dr. Nagy Endre gazdasági iskolai igazgató és Demeter Géza érkezők Sarmasra. A vendégeket Buró József, Gergely Károly, Szalai Sándor gazdaköri vezetőségi tagok fogadták. A római katolikus hívek számára Páli Dénes catonai római katolikus plébános mondott ünnepi szentmisét, míg a reformátusok istentiszteleten gróf Teleki Ádám hirdetett igét. Ezután Szalai András gazdaköri elnök üdvözölte az EGE országos elnökét, Dr. Szász Pál nagyhatású beszédben köszönte meg az üdvözölő szavakat. Nagy Endre a földműves iskoláról beszélt, báró Atzél Ede, a gazdák összefogásának jelentőségét méltatta, Szász Ferenc a határjárásról szerzett tapasztalatait ismertette. Délben közébéd volt, az első pohárköszöntőt dr. Szász Öfelségére, Károly királyra mondotta. Délután állat- és terménykiállítás rendeztek, amelyen különböző érmekeket, díjakat és okleveleket osztottak ki. Est a műkedvelők előadták a „Gyimesi vadvirágot“.

Kettős jubileum. Timisoara. Saját tud. Halbherr Henrik a Gea-Krayer-művek közti szentelésben álló igazgatója és detatüzletének vezetője szép és ritka jubileumot ért meg. Ötven esztendeje, hogy kereskedelmi pályán tevékenykedik és negyven éve, hogy a Gea-Krayer-cég szolgálatában áll. Halbherr igazgató félszázados jubileuma a becsületes és tisztességes munka ünnepe, amely az élet bármilyen körülményei között meghozza a maga gyümölcseit. Halbherr Henrik negyven évvel ezelőtt lépett, mint droguista Krayer József gyógyszerész szolgálatába, aki az akkori Magyarországon az első drogeriát alapította meg. Hamarosan megnyerte a gyógyszerész bizalmát és megbecsülését és amikor a Krayer-féle nagydrogeria tizenhét évvel ezelőtt a Gea vegyeszeti céggel fusionált, Halbherr Henrik az egyesült cég szolgálatában maradt. A jubilánst tisztelő és barátai nagy számban felkeresték, hogy szeretetüknek és elismerésüknek kifejezést adjanak. Oprea Jánosnak, a Kereskedelmi- és Iparkamara elnökének, valamint Stachler Ádámnak, a Kereskedők Egyesülete alelnökének vezetésével a kamara és a kereskedők együletének közös küldöttsége kereste fel a jubilánst, mint a város kereskedelmi életének szomattevő, jelentős tagját. Megjelentek ezenkívül a város katolikus társadalmának képviselői is, Rech K. Géza apátplébános és László László műépítész vezetésével, hogy üdvözöljék Halbherr igazgatót, aki meggyőződéses katolikus ember és a katolikus mozgalom buzgó támogatója, résztvevője.

SPORT

Érdemtelen vereség

Jugoszlávia-Románia 2:1 (2:0)

Nyomasztó fölényben játszotta le a második félidőt a román válogatott, de a szerencse ellene fordult

Belgrádból jelentik: Románia válogatott labdarúgó csapata hétfőn, a Benes serleg mérkőzése során, érdemtelen vereséget szenvedett Jugoszláviától. A román csapat a mérkőzés nagy részében, de különösen a második félidőben határozott fölényben volt, a legrosszabb esetben is eldöntetlen eredmény lett volna az igazságos. A Románia javára szóló 7:1-es szögletarány is mutatja, hogy a román csapat többet támadott ellenfelénél. Különösen a csatársor volt elemében, azonban számtalan kapufa és Christ bíró fordított ítélkezései miatt nem tudott változtatni az eredményen.

Jugoszlávia: Glaser — Hügl, Matosics — Pogacsnik, Gayer, Kokotovics — Valjerevics, Lesnik, Marianovics, Vujadinovics, Zecsevics.
Románia: Szadovszky — Sfera, Felecan — Vintila, Juhász, Raffinszky — Bindea, Schwartz, Barátky, Bodola, Dobay.

Váltakozó játékkal indul a mérkőzés. A 20. percben Lesnik megszerzi a vezetést. A 40. percben Pogacsnik a gólok számát kettőre szaporítja. Ezután a jugoszlávok teljesen visszaestek és még az utolsó öt percben is csatársorunk fergetegesen rohamozza Glaser kapuját. A 42. percben Bindea kitör, tisztára játsza magát,

négy méterről lő, de Glaser vakmerő vetődéssel megszerzi a labdát.

A második félidőben is állandóan támad a válogatott, de a jugoszláv közvetlen védelem sziklaszilárd és minden támadást visszaver. A szerencse sem kísérte a csatársor tevékenységét. A 17. percben végre siker koronázza a támadásokat: a kitörő Barátkyt a jugoszláv védelem a kaputól 18 méternyire akadályozza. A büntetőnek Barátky áll neki és csodáosan eltalált lövése a jugoszláv sorfal fölött a kapu sarkába vágja a labdát (2:1). A gól után a válogatott csapat támadást támadásra halmoz, de még a kiegyenlítés sem sikerül. A játék utolsó negyedórájában feljönnek a jugoszlávok is, azonban Szadovszky három mesteri védéssel elhárítja a bajt.

A mérkőzés egyébként nagyon jó sportot hozott és a válogatott csapat legalább a döntetlen eredményre rászolgált volna, de ha egy kis szerencsével játszik, úgy a mérkőzés sorsát a második félidőben győzelemre fordíthatta volna. A jugoszlávoknál Glaser kapus volt a legjobb, de Gayer és Lesnik is kitűnően szerepeltek. A román együttesből s egyben a mezőnyből is kivált Szadovszky nagyszerű védésével. Első szereplése valóban jól sikerült. Jók voltak még Juhász, Barátky és Schwartz.

Románia nyerte a kisantantállamok ökolívó versenyét

Timisoaráról jelentik: Tegnap este ünnepélyes külsőségek között fejezték be a kisantant ökolívó versenyét. Sajnos, a szép sportot nyújtó küzdelmeket kellemetlen incidens zavarta meg, amennyiben a közönség — amely ezuttal elszomorítóan fegyelmetlen volt — az egyik döntés ellen olyan erővel tüntetett, hogy megakadályozta a csehszlovák himnusz eljátszását. Ezt a hibát a rendezőség úgy tette jóvá, hogy később, amikor a zaj elült, mégis lejátszották a csehszlovák himnusz, amelyet ezuttal már siri csendben hallgatott végig a közönség.

A háromnapos verseny végeredménye a következő:

Légsúly: 1. Zainea (Románia), 2. Rybar (Csehszlovákia), 3. Bader (Jugoszlávia).

Bantamsúly: 1. Osa (Románia), 2. Simek (Csehszlovákia), 3. Hirtenstein (Jugoszlávia).

Pehelysúly: 1. Gilicze (Románia), 2. Kubat (Csehszlovákia), 3. Gottesmann (Jugoszlávia).

Könnysúly: 1. Skaletzky (Csehszlovákia), 2. Telesnaec (Románia), 3. Vehauc (Jugoszlávia).

Középsúly: 1. Baranovits (Csehszlovákia), 2. Nistor (Románia), 3. Heller (Jugoszlávia).

Kisnehézsúly: 1. Pop (Románia), 2. Kladni (Jugoszlávia), 3. Jankovszky (Csehszlovákia).

Nehézsúly: 1. Ipavec (Jugoszlávia), 2. Nisu (Románia), 3. Kopecek (Csehszlovákia).

Győzelmek szerint: 1. Románia 4 győzelem, 2. Csehszlovákia 3 győzelem, 3. Jugoszlávia 1 győzelem. Pontversenyben: 1. Románia 19 pont, 2. Csehszlovákia 17 pont, 3. Jugoszlávia 12 pont.

Pusztay nyerte a hölgyek díját. Tg.-Muresről jelentik: Az MSE országos teniszversenyén a Hölgyek díja férfi egyes döntőjében Pusztay mint védő legyőzte Grád CFR játékost 6:3, 6:1, 6:2 arányban. Női egyes döntő: Barabássy TC — báró Gerliczy I. NSE 6:3, 6:2, 3. Baätzné TC és Urzicané Mures.

Karaki vezet Tudose előtt a Tour de Hongrie egyéni versenyében. Budapestről jelentik: Karaki magyar győzött a Magyarország körüli kerékpárverseny III. Debrecen—Budapest szakaszán. 2. Liszkay magyar, 3. Eles magyar, 4. Ignatief lengyel. Az összesítésben 1. Karaki, 2. Höfner osztrák és Tudose román, 4. Szalay magyar. A csapatversenyben Lengyelország vezet, Magyarország, Ausztria és Románia előtt.

Svájc korlátok közé szorítja a hivatásos játékos-rendszert

A svájci ligaegetek Aarauban értekezletet tartottak és megállapodtak abban, hogy a játékosoknak szóló juttatásokat a gazdasági helyzetnek megfelelően csökkenteni fogják. Minden klub köteles arra törekedni, hogy a „lehetőség szerint” ne adjon állandó fizetést a profijátékosainak. Elvben csak részvételi díjakat fognak adni, amely mérkőzésenként 30 frank lehet. Csak a kupamérkőzések kivételek, ezeken 50 frankra emelkedhet ez a részvételi díj. A klubok arra törekednek majd, hogy játékosaikat rendes polgári állásban helyezték el. Csak olyanok kaphatnak anyagi támogatást a klubtól, akiket nem tudnak így elhelyezni. Ez a támogatás legfeljebb 250 frank lehet havonta a részvételi díjakon felül. Amelyik egyet megszegi ezeket a szabályokat, azt 1000-tól 5000 frankig terjedő bírsággal büntetik meg.

Japán lemond az 1940 évi olimpia megrendezéséről

Tokióból jelentik: A Domei iroda jelentése szerint hétfőn a parlamentben kérdést intéztek Konoye miniszterelnökhöz, azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Japán lemond az 1940. évi tokiói olimpia megrendezéséről s hogy a hadügyminiszter a benevezett tisztí lovasok nevezését visszavonta és számos kiváló japán versenyző bevonult katonának.

Konoye nem cáfolta meg kifejezetten a híreket, csupán annyit mondott, hogy csak az illetékes japán sportszövetség vezetőivel folytatott tárgyalások után dönt ebben az ügyben.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Szent László-nyomda Rt. körirógépés, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Főtisztelendő Plébánia Hivatal

Tisztelettel értesitem az összes Főtisztelendő plébánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultu építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka-szellemében kipróbált szakembereimmel és tökéletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindenféle szakmába vágó munkálatot, ha templomot, iskola- vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További szíves pártfogást kér

ÖZV. BALINT DANIELNÉ
Oradea, Strada Academiei No. 2.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 le, vastagabb betűvel 6 le. Legkisebb apróhirdetés ára 30 le. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 le.

Hülönfélé

Elveszett
egy 2121-es számú kerékpár permis. Kérem jutalom ellenében elküldeni. Oradea, Treb. Laurian 2. szám.

Ügynökök
magánfelek látogatásával, szépen kereshetnek. Cím: Oradea, Parcul Stefan Cel Mare 19.

Adás-vétel

Jutányos áron
eladó bromz ebédítő villanylámpa Oradea, Str. Joan Ciordas No. 29. Udvarban balra. Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig.

Egy teljesen
jókarban levő Singer varrogép eladó. Megtekinthető: Oradea, Bdul Bucurestilor 9. szám.

Régi
arany, ezüst, brilliáns tárgyakat veszek magas árért, ékszereket olcsón javítok. **Herbst** óra, ékszeráruház, Oradea, Regele Ferdinand 3. szám.

Eladó
vagy elcserélném kisebb birtokért Oradeán cca 1100 m² területen épült, új adomentes házamat, teljes gazdasági épületekkel felszerelve. Megbizott: Vekerdy Kálmán, Oradea, Gh. Costaforu 29.

Jókarban
levő cserépkályhát megveszek. Cím: Muihes, Oradea, Str. Bratianu No. 27.

Eladó
egy jó karban lévő sötétkék tavaszi és téli kabát 8-11 éves lányoknak. Oradea, Str. Tic-hindeal 18-a.

PUHA OLMOT
állandóan vesz a Ezent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Lakás

Butorozott szoba
különbejárattal szeptember 15-re kiadó, Oradea, Str. Averescu No. 37.

Kiadó
kétszobás, udvari lakás. Oradea, Str. Bratianu 61. alatt.

Kiadó
a városi strand mellett, 2 szobás, kertés lakás. Oradea, Str. Ciordas 11.

Iskolás leánykát
teljes ellátással felvesszünk. Leányiskolához közel. Oradea, Str. Ion Ghica 13. szám.

Kiadó
modern 3 szobás, komfortos magánlakás, Oradea, Str. Moldova 41. Barmikor beköltözhető. Értekezés Ep. Pavel 9. szám.

Központban
4 szobás lakás szeptember 15-re és egy egy szobás, konyhas lakás azonnal kiadó. Oradea, I. G. Duca 23.

Kiadó
kertes házban 3 szobás, fűrdőszobás lakás november 1-re. Oradea, Str. Ciordas 38. szám.

Alkalmazás

Okl. óvónő
előkészítést vállal esetleg nevelőnőnek elmentne vidékre is. Tóth Magdolna, Oradea, Str. Rosiorilor 4. szám.

Elsőrendű
varrólányokat és fizetéses tanuló lányokat állandóra felvesz, Salon Hedrich, Bul. Regele Ferdinand 15-a.

Új házba
házfelügyelőnk gyermektelen házaspár és mindenek szakszabónak azonnalra felvételük. Oradea, Str. Matei Barab 8. szám.